

JUODŲ STUDENTŲ RIAUSĖS SAN FRANCISCO

KARINIS ČEKOSLOVAKIJOS TEISMAS PERŽIŪRI GENEROLO PIKOS BYLĄ

PRAGA. — Nežinint j sovietų kariuomenės įvedimą Čekoslovakijon, čia vyksta dalykai, kurie negali patikti Kremliaus valdovams. Čekoslovakų valdžia vėl leido spausdinti prieš sovietus dažnai pasisakantį "Reporterį", kuris savo pirmam po uždraudimo numerį aiškina, jog spaudos laisvė esanti pagrindinis socialistinės valstybės principas; kas varžo spaudos laisvę, tas laužo konstituciją ir kenkia socializmui. Aukščiausias kariuomenės teismas baigia peržiūrėti seną bylą, kuri irgi galėtų sudaryti sovietams daug nemalonumų, jei būtų paskelbti slapti tos bylos dokumentai.

Byla liečia generolą Heliodorą Pika, kuris Klementui Gottaldui paėmus Čekoslovakijos valdžią 1949 metais buvo nuteistas už išdavystę ir suaudytas. Generolas Pika buvo Čekoslovakijos diplomatas, jos kariuomenės štabo viršininko pavaduotojas. Karo metu jis buvo egzilinėse Čekoslovakijos vyriausybės pasiuntinys Turkijoje, paskui jis vadovavo čekoslovakų karinei misijai Maskvoje ir buvo Paryžiaus taikos konferencijos delegatu.

Dabar kariuomenės teismas persvarsto generolo Pikos bylą ir tikimasi, kad jis bus reabilituotas. Teisme buvo įrodyta, kad kai kurie liudininkai buvo verčiami "fizinėmis priemonėmis" liudyti prieš Pika, komunistų teismo užrašai buvo suklautoti. Jau gegužės mėnesį kariuomenės teismas paskelbė, kad 1949 metų teismo sprendimas atšaukiamas. Tas žinoma, negražio generolui Pikai gyvybės, jis suaudymo metu turėjo 52 metus, bet dabar stengiamasi atstatyti jo garbę.

Už šios bylos slepiasi daug didesni dalykai. Sovietų Sąjunga ir, anksčiau, Čekoslovakijos komunistai įrodinėdavo, kad Čekoslovakija buvo iš vokiečių okupacijos išvadauta tik vienos sovietų "bergalingosios armijos". Nė žodžio nebuvo galima užsiminti apie prezidento Eduardo Benešo veiklą egzilinėje Londono vyriausybėje. Kaip buvęs gen. Pikos gynėjas teisme dr. Vahala rašo "Svobodne Slovo" laikraštyje, šis teismas ir senos bylos peržiūrėjimas liečia laikotarpį prieš 1948 metus, kol Čekoslovakijos komunistai dar nevaldė. Byla paliečia žvalgybos ir tarpusavio santykius Čekoslovakijos ir Vakarų sąjungininkų, liečia partizanų grupes namie ir užsieniuose. Pirmasis Pikos teismas stengėsi apkaltinti visas patriotines grupes, iškeliant tik Maskvos ir jos vadovaujamų grupių vaidmenį Čekoslovakijos išlaisvinime.

Newarko "panteros" veiks pogrindyje

JERSEY CITY. — Negrų Juodosios Panteros organizacijos vadas įsakė nariams eiti į pogrindį ir nebenešioti grupės uniformų, nes policija ėmė stropiau sekti "panterų" veiklą. Newarko ugniagesių vadas, atvykęs į Juodųjų Panterų užsidedusią būstinę, pareiškė, jog galimas daktas įstaigoje sprogo kelios negrų gaminamos padegamosios bombos. Grupės vadai paskelbė, jog bombas įstaigoje įmetė du policijos uniforma apsirengę balti vyrai. Policijos viršininkas tą žinią pavadino "juokinga". Penktadienio naktį Newarko policijos įstaigą kažkas apšaudė automatiniais ginklais. Policija įtaria, kad tai "panterų" darbas.

IS VISO PASAULIO

ROMA. — Italijos miestuose neramumai ir streikai išsiplėtė. Romoje demonstravo tikstantieji studentai. Apie 100 asmenų buvo sužeista. Demonstracijos įvyko Milane, Cagliari ir kituose miestuose.

SAIGONAS. — Amerikos parasiutininkų pirmos diviziono dalinys pateko į komunistų pasala netoli Saigono. Žuvo 25 amerikiečiai ir 53 buvo sužeisti.

WASHINGTONAS. — Aukščiausio Teismo pirm. Warren sutiko prisaikdinti naują prezidentą Nixoną. Viceprezidento Spiro Anew priešai priims senatorius Dirksenas.

PARYŽIUS. — Pietų Vietnamo delegacija į Paryžiaus taikos derybas sudarys apie 80 asmenų. Jų dalis jau atvyko į Paryžių.

BAL HARBOUR. — Amerikos Medicinos draugija nutarė uždrausti draugijai rasinę diskriminaciją ir prižiūrėti, kad draugijos skyriai jos nepraktikuotų.

HONG KONGAS. — Britų valdžia Hong Konge paleido iš kalėjimo 6 žymius komunistų veikėjus, kurie buvo suimti pernai riaušių metu.

QUANG TH. — Amerikos mariniai džunglėse medžioja tigrus, kuris neseniai nakties patrule metu užpuolė ir sudraskė jauną mariną.

TOKIJO. — Šiaurinėje Ramiojo vandenyno dalyje sovietų karai laivai pradėjo manevrus, kurie truks iki sausio 2 d.

HOLLYWOODAS. — Filmų aktorius Robert Taylor turi plaučių vėžį. Jis nuo 20 metų amžiaus surūkydavo po tris pakeičias cigarečių per dieną.

Prašo atšaukti nuteistų bausmes

MASKVA. — Užsienio korespondentai Maskvoje patyrė, kad 95 žinomi mokslininkai, rašytojai ir muzikai pasirašė laišką Aukščiausiai Tarybai, prašydami atleisti bausmes nuteistiems Sibiro ištremimui ir darbo stovykla valdžios kritikams, kurie pasisakė prieš Čekoslovakijos okupavimą.

Pasirašiusių tarpe buvo žinomas sovietų dramaturgas, rašytojas Viktoras Nekrasovas, artistas Igor Kavša ir pianistė Maria Judina.

Laiškė rašytojai aiškina, kad sovietų konstitucija garantuoja kalbos ir demonstracijų laisvę. Nuteistųjų asmeninės laisvės buvo pažeistos, jie buvo nuteisti už demonstraciją, kas nėra nusikaltimas. Konstitucija buvo sulaužyta, Jūsų pareiga yra saugoti, kad konstitucijos laisvės nebūtų pažeidžiamos, — sako rašytojai.

Amerikos desertirai švedijoje. 105 Amerikos kariai jau gavo teisę gyventi švedijoje, bet dar yra apie šimtas amerikiečių, kuriems teisė apsigyventi švedijoje dar neduota. Buvusieji kariai dažnai yra blogoje nuotaikoje. Jie nenorėjo baigti tarnybos kariuomenėje, bet jie nenori gyventi tramtyje.

BŪSIMAS PREZIDENTAS NIXONAS BAIGIA SUDARYTI VYRIAUSYBĘ

WASHINGTONAS. — Ne tik Amerika, bet visas pasaulis laukia, ką naujasis prezidentas Nixonas pakvies į savo vyriausybę. Jis jau paskelbė savo patarėjų pavardes: tautinio saugumo reikalams asistentą Kissingerį ir mokslo reikalams Kalifornijos Technologijos Instituto prezidentą dr. Lee Dubridge. Tačiau dar nežinia, kas bus paskirtas į svarbiausias gynybos departamento ir valstybės sekretoriaus vietas. Nixono štabui artimi asmenys pranašauja, kad valstybės sekretoriumi gali tapti buvęs izdo sekretorius Douglas Dillon, o gynybos sekretoriumi Texas gubernatorius, nors ir demokratas, John Connally arba senatorius iš Washingtono John Jackson.

Tarp kitų pavardžių minimas prekybos sekretoriaus vietai Michigano gubernatoriaus George Romney pavardė. Darbo sekretoriumi numatytas buvęs plieno darbininkų unijos prezidentas David McDonald.

Be vyriausybės pareigūnų ir visos eilės įvairių departamentų tarnautojų Nixonui teks surasti diplomatus svarbioms pareigoms užsieniuose. Pirmiausias uždavinys bus surasti Paryžiaus deryboms delegaciją. Pranešama, kad ambasadorių Harri maną pakeisti sutiko dabartinis JAV ambasadorius Bonofe Henry Cabot Lodge. Jis galės be didelių pasirėngimų perimti Amerikos delegacijos vadovavimą, nes jis gerai pažįsta Vietnamo problemas, pats kelis kartus buvęs ambasadoriumi Saigone. Sakoma, kad Lodge yra labai geruose santykiuose su Pietų Vietnamo viceprezidentu, aviacijos maršalu Ky, kuris buvo premjeru, kai Lodge buvo ambasadoriumi.

Naujasis Baltųjų Rūmų mokslinis patarėjas dr. DuBridge pareiškė spaudai, kad jo darbas bus prižiūrėti, kad vyriausybės lėšomis remtų įvairius mokslinius projektus. Jam ypač rūpės įvairūs tyrimai taikos reikalams. Amerika turės ir toliau išlaikyti savo pirmavimą inžinerijos ir mokslo srityse. Reikės nusistatyti, kur toliau žengti erdvės tyrimuose, kai dabartinė mėnulio programa pasibaigs. Toks įvairių mokslo sričių planavimas ir bus dr. DuBridge darbas. Jis yra 67 metų ir planavo po metų pasitraukti iš savo darbo Kalifornijos Technologijos institute. Gavęs pakvietimą į Baltuosius Rūmus jis iš instituto pasitrauks anksčiau ir pradės naujas pareigas.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Vienas Izraelio lėktuvas Super Mystere buvo numuštas Jordane. Pilotą išgelbėjo Izraelio helikopteris. Jordanas sako, kad numušė tris lėktuvus.

♦ Ambasadorius Harrimanas vakar lankėsi Baltuose Rūmuose, po to, spaudos konferencijoje pareiškė, kad šiaurės Vietnamas sumažino savo kariuomenę šiaurinėje fronto dalyje.

♦ Pietų Vietnamo prezidentas Thieu pareiškė, jog šį šeštadienį į Paryžių atvyksta Saigono delegacija rimtoms deryboms ir pilna geros valios.

♦ Oregono senatorius Morse, nedidele persvara pralaimėjęs rinkimus, reikalauja, kad dar kartą būtų perskaiciuoti visi balsai.

♦ Popiežius Paulius susijaudinęs pasmerkė visus tuos, kurie jo neklauso, ypač bažnyčios kunigus, kurie nori teisės patys nuspręsti, kas gerai ir kas blogai. Popiežius pridėjo, kad katalikų bažnyčia bet kuria kaina gins mokymus.

♦ Būsimasis prezidentas Nixonas pakvietė savo ekonominių reikalų patarėju Michigano universiteto profesorių McRacken.

♦ Ispanijos diktatorius Franco draugų tarpe atšventė 76 metų sukaktį.

SAN JOSE. — Costa Rica uždarė savo sieną su Panama, nes čia pradėjo kovoti nuverstas prezidento Arias šalininkai su dabartinės valdžios kareiviais.

DUBLINAS. — Netoli Airijos krantų narai jūros dugne rado 1588 metais nuskandintą Ispanijos laivą. Ateinančią vasarą bus bandoma iškelti laivo turtais.

Sovietai įspėja Didžiąją Britaniją

LONDONAS. — Sovietų Sąjunga įteikė Britanijos ambasadoriui Maskvoje Sir Duncan Wilsonui 500 žodžių notą, kurioje britų vyriausybė kritikuojama dėl šaltojo karo atnaujinimo prieš Sovietų Sąjungą. Po Čekoslovakijos užėmimo britai atšaukė kai kuriuos kultūrinių santykių planus, pareikalavo sovietus sumažinti ambasados Londone tarnautojų skaičių ir Nato organizacijoje ėmė kurstyti prieš Sovietų Sąjungą, — sako rusų nota.

Notoje britų vyriausybė kaltinama komplikuojanti ir sunkinanti abiejų valstybių santykius. Sovietai įspėja, kad toks britų kelias nuves abiejų kraštų santykius į šaltojo karo laikus.

Įdomu, kad sovietų nota skirta Britanijai, kai šiuo metu sovietų spauda ir kalbėtojai ne puola visai Amerikos. Manoma, kad ateinant naujai vyriausybei, sovietai nenori pirmi pradėti gądinti santykių su Nixonu, laukdami, kad jis ims toliau tęsti Johnsono pradėtą "tiltų statymo" politiką.

Kiek nelauktai sovietai tą notą britams kitą dieną paskelbė savo spaudoje. Manoma, kad Britanija į šią notą netrukus atsakys.

♦ Vienoje New Yorko vidurinėje mokykloje sprogo bomba.

Amerikos marinų seržantas Tom Podgett į 7 minutes ir 20 sekundžių suvalgė 26 kietai išvirtus kiaušinius. Šis kiaušinių valgymas dabartinio metu tarnauja Pietų Vietnamo, Da Nango marinų bazėje. Specialistai nustatė, kad dar niekas į tokį trumpą laiką nėra suvalgęs tokį didelį kiaušinių kiekį.

ŠEŠI ŠIMTAI POLICININKŲ BANDO ATSTATYTI TVARKĄ KOLEGIJOJE

SAN FRANCISCO. — Dar nesibaigus kalboms apie specialaus komiteto paskelbtą Čikagos riaušių raportą, kuriame nemažai kaltės skiriama Čikagos policijai, San Francisco kolegijoje šeši šimtai policininkų, pakviesti kolegijos vadovybės, lazdomis bandė išvaikyti streikuojančius Juodų Studentų Unijos narius ir jų rėmėjus, įvairaus plauko anarchistus, komunistus ir tvarkos griovėjus. Vienas policininkas buvo sunkiai sužeistas. Reikėjo sulopyti galvas devyniems studentams, 31 asmuo buvo suimtas.

Siūlo Izraelį priimti į Nato

KAIRAS. — Egipto vyriausybė paskelbė, kad buvo išaiškintas Izraelio šnipų lizdas. Jam vadovavęs Egipto karo veteranas el Haddadas, kuris buvo suimtas su fotografijomis ir kita įrodymą medžiaga. Vyriausybė paskelbė atsišaukimą į kitus Izraelio šnipus, kviesdama juos pasiduoti policijai ir žadėdama jų nebausti, jei jie patys prisipažins šnipinėje.

Izraelio valdžia paskelbė, jog Egiptas savo studentų riaušies ir kitus nepasisekimus nori suversti Izraelio agentams. Toks bandymas esąs juokingas.

Jordano fronte vakar vėl vyko artilerijos dvikova. Vėl Izraelio lėktuvas apšaudė Jordano ir Irako kariuomenės pozicijas.

Washingtono Izraelio delegacija baigia susitarti dėl 50 Amerikos Fantom lėktuvų pirkimo. Spėjama, kad dar prezidentui Johnsonui prezidentaujant bus pasirašyta lėktuvų pardavimo sutartis. Izraelis gaus tuos lėktuvus per 12 mėnesių ar vėliau, jei Vietnamo karas nesibaigtų ir Amerikai pačiai reikėtų daugiau tų lėktuvų.

NYT laikraštyje New Yorko atstovas kongrese Johnathan Bingham rašo, siūlydamas įtraukti Izraelį į Nato eiles. Tada jis būtų Amerikos saugomas. Nato yra šiaurės Atlanto valstybių organizacija, tačiau jai pilnais nariais priklauso Turkija ir Graukija. Todėl jai galėtų priklaustyti ir Izraelis, ypač, kad dabar jam grasinama ne tik iš arabų pusės, bet ir iš Sovietų Sąjungos.

Sovietų "Pravda" pareiškė, kad sovietai nebeleis įsiliepsnoti naujam Izraelio-Arabų karui ir darys viską, kad čia įsiviešpatuotų taika. Ją būtų nesunku pasiekti, jei Amerika paspaustų Izraelį sugrąžinti arabams jų žemes, patekusias Izraeliui per paskutinį karą.

Jeruzalėje žydai pagerbė buvusį Kanados premjerą Lesterį Pearsoną, įsteigdami Weizmano Institute jo vardo katedrą. Pearsonas daug prisidėjo sudarant Jungtinių Tautų taikos kariuomenę, kuri saugojo taiką tarp Egipto ir Izraelio iki 1967 metų, kada Egiptas tą kariuomenę išprašė iš savo žemės.

PEKINAS. — Kinija paskelbė delegacijos, išvažiavusios į Albaniją sąrašą. Iš jo matosi, kad į partijos centro komitetą pateko naujų žmonių, anksčiau nebuvusių. Jų tarpe yra armijos štabo viršininkas ir Pekino revoliucinio komiteto pirmininkas.

MIAMI. — Floridoje greit prasidės turistų sezonas, rudens audros jau pasibaigė. Ši rudenį buvo septynios audros, užmušusios 11 asmenų, padariusios nuostolių už 7.4 milijonus dolerių.

Daugelyje Indijos sričių dar plačiai praktikuojama "sutuokti" vaikų, vos 7-12 metų amžiaus. Tokios vedybos Indijoje buvo uždraustos prieš 38 metus, tačiau jų kaimuose dar daug pasitaiko. Jaunų vedybų šalininkai aiškina, kad vaikams tuokiantis yra platesnis partnerių pasirinkimas, be to, mokamos mažesnės pasogos. Vyriausybė 1955 metais pasogos uždraudė ir nustatė vedybų amžių: moterim 14 metų ir vyrams 15 m. Dabar norima tą amžiaus minimumą dar pakelti.

Naujasis kolegijos prezidentas Hayakawa, japonų kilmės profesorius, pats bandė sustabdyti streikuojančių studentų riaušies, bet buvo apstumdytas. Jis tada, pasitaręs su profesoriais, pakvietė policiją atstatyti tvarką. Miesto meras pagyrė kolegijos prezidentą ir pareiškė, kad iš 18,000 studentų, 17,000 nori tęsti ir baigti mokslo metus, o likę stengiasi sustabdyti kolegijos darbą. Jie nenori jokiu laimėjimu, jie tik siekia susikirtimo su autoritetais.

San Francisco kolegijos streikas prasidėjo, kai lapkričio 6 d. iš laiko lektorius vietos buvo pašalintas negras George Murray, "Juodųjų Panterų" grupės narys. Jis buvo atleistas po to, kai savo kalboje paragino juodus studentus atsinešti į universitetą ginklus ir paremti Juodųjų Studentų Unijos reikalavimus. O tų reikalavimų esmė buvo ta, kad negrai turėjo perimti visą kolegiją ir tvarkyti autonomiškai. Kolegija turėjo priimti visus negrus, kurie tik pareiškia norą įstoti į kolegiją. Negrus parėmė komunistinės baltų studentų grupės.

Priešamerikinių veiksmų komitetas kongrese pradėjo jipių vadų apklausinėjimą apie Čikagos riaušies demokratų konvencijos metu. Thomas Hayden, vienas iš Čikagos riaušių organizatorių ir "Students for Democratic Society" grupės steigėjas pareiškė, kad dabartinės jaunimo riaušies yra niekai palyginus su tomis, kurios ateina, kai užaugo dabar 7-8 metus turį vaikai. Jie visi būsią atsidavę revoliucionieriai, — pranašavo Hayden, pats gerokai sukomunistėjęs 28 metų vyras. Jis pareiškė komitetui, kad jis raginęs Grant parke susirinkusius eiti į gatves ir lieti kraują visame mieste, kad visi pamatytų "policijos žiaurumą".

Indija kovoja su vaikų vedybomis

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė, susirūpinusi savo gyventojų skaičiaus nepaprastu didėjimu, žada uždrausti jaunų žmonių vedybas. Pagal naują planą moterys negalės tekėti, kol nesulauks 18 metų amžiaus, o vyrai galės vesti tik sulaukę 21 metų.

Daugelyje Indijos sričių dar plačiai praktikuojama "sutuokti" vaikų, vos 7-12 metų amžiaus. Tokios vedybos Indijoje buvo uždraustos prieš 38 metus, tačiau jų kaimuose dar daug pasitaiko. Jaunų vedybų šalininkai aiškina, kad vaikams tuokiantis yra platesnis partnerių pasirinkimas, be to, mokamos mažesnės pasogos. Vyriausybė 1955 metais pasogos uždraudė ir nustatė vedybų amžių: moterim 14 metų ir vyrams 15 m. Dabar norima tą amžiaus minimumą dar pakelti.

ALFONSAS NAKAS

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Paminėjo sidabrinę Dloco sukaktį

Maždaug šimtinės suaugusiųjų ir dvidešimties jaunuolių aki-vaizdoje, Detroito Lietuvių Organizacijų Centro 25-rių metų gyvavimo sukaktis buvo paminėta 1968 m. lapkričio 30 d. Minėjimas, prie baltai dengtų ir vaišėms paruoštų stalų, įvyko Lietuvių namų didžiojoje salėje.

Susirinkusius pasveikino dabartinė Dloco pirmininkė Elzbieta Paurazienė. Programai vadovauti ji pakvietė kelioms Dloco valdybos kadencijoms pirminkavusį, visada dideliu taktu ir geromis manieromis pasižymėjusį dr. Kazį Karvelį.

Kun. Kazimierui Simaičiui atlikus invokacinę maldą — pamokslėlį, minutės atsisojimu pagerbus mirusius Dloco veikėjus, pagrindinę kalbą pasakė jo, pagrindinę kalbą pasakė jo, pagrindinę kalbą pasakė jo...

kalbėjo labai gražiai, nesikartodamas, o kartu neišstėdamas, savo žodį į 15 minučių suglaudindamas. Dloca jis pasveikino kaip tokį organizacijų sambūrį, kuris ranka rankon eina su Amerikos Lietuvių Taryba. Jis pasiūlymą Dloco nuveiktas darbai ir dėkojo visiems, kurie Dloca čia remia. Paskui jis ilgokai apsisistojė ties Altos nuveiktais, dabar dirbamais ir būsimais darbais. Išskaičiavo Vlika, Altą ir LB, kaip pagrindinius mūsų veiksmus ir pabrėžė, kad jiems visiems yra daug ko dirbti, tarpusavy glaudžiai bendraujant. Kvietė prie vienybės. Pagaliau pranešė, kad sekanti didelė Altos konferencija, įvyksianti 1970 metais, yra numatyta suruošti Detroito.

Grįžtant keliolikai minučių atgalios, tai kun. K. Simaitis, savo maldoj — pamokslė irgi pranešė Viešpatį, kad mūsų vienybė būtų išlaikyta. Jis pavyzdžiu priminė pasaką apie šluotą, kurią tik išskirsčius į atskirus virbus, tebuvę galima sulaužyti. Apie vienybę praktikoje prisiminėsi vėliau.

Sveikinimus žodžiu išreiškė DLN D-jos ir Dariaus-Girėno klubo valdybų pirmininkas dr. Vytautas Mileris. Dr. K. Kar-

Tautodailės parodos atidarymo Detroito Centrinės bibliotekos rūmuose iškilimų, įvykusių 1968 m. lapkričio 13 d., kulminacinis taškas: bibliotekos direktorės pareigas einanti ponija Mary Mitchell perkerpa kaspiną. Šalė jos — Sukaktuvių metų k-to pirm. Jonas Urbonas, o visiškai dešinėje — LB Detroito apyl. v-bos pirm. Algis Ruginius. Būrys tautiniais rūbais mergaičių, tai patarnautojos — informatorės prie atskirų vitrinų. Paroda dar tęsiasi, iki pat Kalėdų. Ją galima ir verta kiekvienam Detroito lietuviui pamatyti. Nuotr. Jono Gažiūčio

gruodžio 10 d. skambinti p. Birute Sverienei, tel. 278-2246.

N. Metų sutikimas Lietuvių namuose

Jau tikrai tradicija virsta DLN D-jos bei Dariaus-Girėno kl. bendrai rengiamas N. Metų sutikimas, ir šį gruodžio 31 d. bus Lietuvių namuose. Rengėjai iš anksto pasirūpino automobilių apsauga ir žino, kad visi trys šimtai svečių jausis saugiai bei jaukiai.

Vaišės prasidės 9 val. vakaro ir baigsis 4 val. sekančių metų ryte. Sokiams gros Vytauto Petrausko "Atžalynas". Įėjimas suaugusiems 10 dol., o studentams tik po 5 dol. Norintieji užsakyti (10 vietų) stalus, ar paskiras vietas, prašomi skambinti į Dariaus-Girėno svetainę, tel. 825-9776.

Labai, labai gaila V. Pilypo

Seniai mane taip labai besijaudino žinia apie mirusį žmogų, kaip Naujienų 23 d. laidoje žinia apie a. a. Vinco Pilypo mirtį.

Niekada man neteko šito vyro susitikti. Pažinojau jį tik iš jo raštų dienraštyje per eilę metų. Spaudos skiltyse jis nupasakodavo visus ūkininkų džiaugsmus bei vargus su trijų difensijų jausmu. Išminties ir humoro pilnas, jis darydavo keliones savo žuvingo ežerėlio pakraščiais, aplink seną, atsiminimų miglose tūnančią barnę, į mažą miestelį, kur mašiną pasistačius prie apmokamo skaitliuko reikėdavo palaukti, kol laikas pasibaigs. Gailėsčio jausmu pilnas atleidimo, pateisinimo, pagarbos, jis aprašinėjo — apraudojo kiekvieną mirusį apylinkės žmogų — kaimyną lietuvių...

Kai prieš porą (ar kiek daugiau, nebeatmenu tiksliai) metų kažkuris gudragalvis iš Vinco Pilypo rašinių viešai išsišaipė, tai nestojau jo ginti tik to-

dėl, kad to rašėivos "logika" buvo per daug apsurdiška. Vis ruošiausi, tinkamą progą radęs, pasiūlyti, kad Vinco Pilypo rašiniai būtų įvertinti kuria premija.

Kadangi L. Enciklopedijos XXII tome jis nebuvo aprašytas (argi ne spaudos skyrių redagavusio čia kaltė?!), stengiausi, kad Vinco Pilypo biografinės žinios patektų į papildomą, neužilgo išeisiantį, tomą. Gavęs LE redaktoriaus sutikimą minimą biografiją talpinti, rugpiūčio 20 d. parašiau Vincui Pilypui laišką, prašydamas trumpo gyvenimo aprašymo. Deja, jo atsakymo nesulaukiau. Ar galėjau žinoti, kad, tiek daug rašęs apie savo kaimynų ligas bei kitus vargus, šį kartą jis bei jo patys artimiausieji buvo ligų ir bėdų apsemti? Jei būčiau žinojęs, gal būčiau iš kitų šaltinių žinių prašęs. Dabar, deja, viskam jau pervėlu.

Nei vieno šio dienraščio bendradarbio išėjimo, tur būt, taip nepasigiesiu, kaip velionio Vinco Pilypo. Šitas matomai mažamokslis, o gal ir bemokslis ūkininkas, turėjo didelę Dievo duotą rašymo dovaną. Jo neįtikamas paliko neužpildomą spragą. Būtų gerai, kad arčiau jį pažinusių (gal kol. Stasys Juškėnas, gal kas iš dienraščio redakcinio kolektyvo?), čia parašytų jo išsamnę biografiją.

Tebūna Vincui rami jo pamilta Michigano žemė...

velio perskaityti sveikinimai raštu buvo: Lietuvos diplomato šefo Stasio Lozoraičio, Lietuvos gen. konsulo Čikagoje dr. Petro Daužvardžio, Lietuvos atstovo Washingtono Juozo Kajeciko, PLB vyr. v-bos pirmininko Juozo Bačiūno ir Balfo 76 sk. v-bos pirm. Kosto Jurgučio.

Nors tai buvo atlikta gerokai vėliau, jau vaišėms įpusėjus, prie oficialiosios dalies priskirtina ir dr. K. Karvelio atliktas pirmosios Dloco valdybos narių, visų buvusių Dloco pirmininkų ir dabartinės Dloco v-bos narių pristatymas. Štai, pirmoji valdyba, išrinkta 1943 m. lapkričio 14 d., Dloco steigiamajame susirinkime (juos, ir kitus pristatytus asmenis, čia sužymiu tokia tvarka, kaip dr. K. Karvelis įvardijo): pirm. Petras Medonis; vicepirmininkai Matas Šimonis ir Julija Medicnienė; nariai — Feliksas Motuzas, Juozas Ambrose ir dr. Jonas Jonikaitis. Du paskutiniai jau yra mirę. Kiti trys sėdėjo už garbės stalo.

Sėkė buvę Dloco pirmininkai: Rapolas Valatka, šių eilučių autorius, Marija Sims, Pranas Polteraitis, Ignas Skirgudas ir Ksaveras Semaška. Čia mikrofoną į rankas paėmė, E. Paurazienė publikai paaiškino, kad tarp paminėtų Dloco pirmininkų turi būti ir dr. K. Karvelio vieta, nors jis, programą veddamas, apie save nekalbė. Be to, buvo paminėta ir dabar Floridoje gyvenanti, Dloco darbuose daug pasižymėjusi Elena Raubienė. Ir pristatyta bankete dalyvaujanti, prieš devynerius metus mirusio vieno žymiausių Dloco šulų, Justino Pilkos našlė Stefanija Pilkienė.

Pagaliau, dabartinė Dloco valdyba: pirmininkė ir kartu Altos direktorė, bei eilės kitų organizacijų veikėja E. Paurazienė; vicepirm. Kazys Veikutis (dėl ligos minėjime nedalyvavęs); sekretoriai Antanas Norus, Antanas Sukauskas ir Alfonsas Juška; fin. sekret. Petras Dalinis; išdininkas Petras Pagojus.

Oficialioji dalis buo baigta Tautos himnu.

Meninę dalį atliko gražus, jaunas jaunimėlis, vidurinių mokyklų bei universitetų studentai. Pirmiausia, Irena Vizgiraitė, labai svelnaus balselio kukli mergytė, sudainavo dvi dainas. Jai pianinu akompaniavo Vida Blūdžiūtė. Sėkė solo pianistė Barbara Usaitė, kurią dr. K. Karvelis, jau jai iš scenos išeinant, pavadino lietuvišku vunderkindu. Ji atliko Mozarto "Sonatą" A-major. Pagaliau, su trimis tautiniais šokiais pasirodė Ringailės Zotovienės vedama tautinių šokių grupė "Pašvaistė". Čia ne vien šokėjai gražiai pasireiškė, bet ir akordeonistas Robertas Arlauskas ir, ypatingai, puikį pranešė, jau kitur minėta Vida Blūdžiūtė.

O dabar — vienybė žodžiuose ir vienybė darbuose. Skaitytojas bus pastebėjęs, kad niekur ne-

paminėjau Lietuvių Bendruomenės. Ak, atsiprašau, PLB pirm. J. Bačiūno sveikinimas raštu. Bet gi Detroito mes turime LB apylinkę, kurią mudu su velioniu Justinu Pilka padėjome įsteigti, LB apylinkės vadovai, Dlocoi švenčiant 25-rių metų sukaktį, nė kriukt. Tegyvuoją, broliai, vienybė!...

Nuosekliai kalbant, reikia paminėti ir paskutinįją dalį — vaišės, banketą, ar puotą. Vaišės buvo puikios visais atžvilgiais, nes su šaltais bei karštais valgiais, su gėrimais, su saldumynais bei kava. Ir labai gerai rengėjai padarė, kad publika parašė vaišių nepradėti, iki nebus oficialioji bei meninė programos išsemtos. Pora valandų priešais pilnas (delikatesų) lėkštes pasėdėjus, vaišės pasidarė dar malonesnės...

sk. pirm. Jurgį Mikailą. Neįsigiję iki šiol, bilietus gaus vietose.

"Kalėdų naktis" — gražus veikalukas

Aną savaitę rašiau, kad gruodžio 21 d. Lietuvių namuose bus suvaidintas veikalukas vaikams, jų tradicinio prieškalėdinio pobūvio proga. Tuomet dar nežinojau veikaluko vardo. Tas Danutės Jankienės 2 v. veikalėlis vadinasi "Kalėdų naktis". Teko matyti jo repeticiją. Labai gražus dalykėlis. Lituaništinės mokyklos mokinukai čia bus gerai ir blogais vaikėliais, miškiniais, gylėtėmis, drugeliais ir t. t. Režisuoja mokyklos vedėjas Pranas Zaranka.

Beje, norintieji įsigyti dovanų iš lietuviško Kalėdų senelio bilietėlius mažiesiems, privalo iki

"Čiurlionis" ir kita jubiliejinių metų pabaigai

Visa tai, kaip skaitytojas seniai žino, bus šį savaitgalį. Mano pareiga čia tik visa pakartoti, kad kas nesijautų pamiršęs ar primiršęs.

Šeštadienį, gruodžio 7 d., Lietuvių namuose laukia dvi atrakcijos: "Čiurlionio" ansamblio koncertas ir dal. Vytauto Igno darbų parodos atidarymas. Atsiprašau, atidarymas pirma, 6 val., o koncerto pradžia — 7 val.

Apie V. Igną LE aštuntas tomas sako, kad jis "yra atradęs priemonių, sugestvyviai perteikiančių psichologinę jo paveikslų rimtį ir gėmę žiūrovui". Ir kad "Igno grafika lygiai paprasčia ir primityviai ekspresyvi, keliomis pagrindinėmis linijomis ir dėmėmis sugestijonuojanči nuotaiką ir temą". Minimas tomas buvo išleistas 1956 metais, tai nuo tada Igno kūryba galėjo dar ir naujų dorybių įgyti. Detroito jo darbai bus rodomi pirmąją kartą, tad, reikia manyti, daugelis kolekcionierių irgi laukia nekantraudami.

O ką apie "Čiurlionį"? Šis Alfonso Mikulskio, ir dalinai Onos Mikulskienės, meninis kolektyvas yra mums tiek gerai pažįstamas, kad pristatinėti visiškai nebėra reikalo. Gal kas norėtų tik iš anksto žinoti repertuarą, bei kokie solistai šį kartą su ansambliu dainuos? Deja, programa laiku Detroito nebegalėjo pasiekti, tad reikia ansamblio laukti su visais siurprizais. "Čiurlionis" dar niekada neapvyklė, tai ir šį kartą neapvils.

Gi sekmadienis, gruodžio 8-jį, prasidės iškilmingomis pamaldomis visose trijose bažnyčiose. Po jų bus persikelta į Lietuvių namus. Ten 12 val. bus akademiška, kurios metu kalbą pasakys JAV LB vyr. v-bos pirmininkas Bronius Nainys. Už maždaug valandos, apie pirmą, bus pietūs. Čia kalbą pasakys PLB vyr. v-bos vykd. vicepirm. Stasys Barzdukas. Bilietai į koncertą ir pietus iki šiol buvo parduavinėjami Neringos krautuvėje, arba buvo galima įsigyti pas finansų

Mes mokame **5 1/4%** METAMS ANT VISŲ TAUPYMO CERTIFIKATŲ MINIMUM \$5,000.00

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Telephone CL 4-4470 Frank Zogas President

KVIEČIAME VYRUS IR JAUNUOLIUS

atvykti ir įsitikinti, koks didelis yra pasirinkimas rūbų rudens ir žiemos sezonui,

geriausių firmų ir naujausios mados: "BOTANY 500" kostiumai, paltai ir "GROSHIRE" kostiumai, "MANHATTEN" marškiniai, "LEE ir DISNEY" skrybėlės ir "NUNN-BUSH" batai.

Čia galite apsirengti gražiausiai ir moderniausiai nuo galvos iki kojų.

Už rūbų pritaikymą nemokama. Visų dydžių aprangos, taip pat stambios (husky-bigger).

KALBAME LIETUVIŠKAI

SEIGAN

VYRŲ IR BERNIUKŲ KRAUTUVĖ

4640 South Ashland Avenue. Tel. YA 7-1272

Atidara vakarais: pirmad., ketvirtad., o kitomis dienomis iki 6-tos val. vak. Sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet.

What kind of investment is Freedom Shares?

Shrewd? Safe? Patriotic? Exclusive?

You're right if you checked all four boxes. Freedom Shares are a shrewd investment because they pay 4.74% when held to maturity. They mature in just four-and-a-half years, and are redeemable after one year.

There is no safer investment because Freedom Shares are backed by The United States of America.

Exclusive? Absolutely. Not everyone can buy new Freedom Shares. You have to belong to the Bond-a-Month or Payroll Savings Plan. Freedom Shares are a bonus opportunity for these regular Bond buyers.

And, as you help yourself by buying Freedom Shares, you're also helping your country. Sign up for Freedom. Get all the facts from the payroll people where you work or any officer where you bank.

U.S. Savings Bonds, New Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and the Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

LIETUVOS GENERALINIO KONSULO PETRO DAUŽVARDŽIO PASKAITA

Lietuvių Fronto Bičiuliams 1968.XI.15,
Jaunimo Centre Chicagoje

(Tęsinys)

Ką reikia daryti lietuviams:

(1) Lietuvos bylą reikia gerai žinoti. Tam tikslui reikia išleisti trumpą asų politinį — teisinį vadovą. Juo stiprintis patiens ir stiprinti kitus — prašyti jų pagalbos. Lietuvos okupantas ir jo agentai rašo ir leidžia savus vadovus apie Lietuvą.

(2) Reikia sustiprinti informaciją ir propagandą Lietuvos reikalui — reikia išplėsti ir sustiprinti jų bazę — jei įmanoma, reikia pasamdyti tam tikslui žmogų ar žmones ir įtraukti į darbą jaunimą.

(3) Reikia išdirbti laisvini- mo planą — jo vykdymui įtraukti visas potencialias jėgas; politines ir kultūrinės, senimą ir jaunimą.

(4) Reikia suformuluoti atitinkamus šūkius bei parinkti tekstus ir skelbti bei vartoti juos spaudoje, radijo transliacijose bei kalbose, reikia sąmonintis ir sąmoninti laisvės ir nepriklausomybės principą.

(5) Reikia daugiau rašyti ir kalbėti Lietuvos situacijos reikalui — reikia reikalauti abstatyti Lietuvai priklausomas teises ir laisvę.

(6) Reikia reaguoti į neteisingas žinias spaudoje, knygose ir pareiškimuose. Į šitą darbą reikia įeiti jaunimui ir visiems raštingiesiems.

(7) Reikia vengti Lietuvą "tarybinį" ir "sovietinį" raštuose, kalbose ir bet kur kitur. Visur reikia vadinti ją tikruoju terminu: Okupuota Lietuva.

(8) Reikia nustoti kalbėti apie tautos bei valstybės "primatus".

Lietuvių tauta ir Lietuva yra neišskiriamas ir neparce- liuojamas junginys. Lietuva yra namai, lituvių tauta — gyventojai. Namai yra įsiver- žėlių okupuoti, gyventojai yra engiami ir iš namų stumiami. Namus reikia gelbėti — įsiver- žėlius varyti iš jų. Lietuvos iš- laisvinimas turi būti visos tau- tos vyriausios ir nekeičiamas tikslas, siekiamas visais ke- liais ir be jokios atvangos vi- somis tautiškomis priemonė- mis. Šita kova gali būti nau- dinga ne tik Lietuvai, bet ir lietuviškumui.

Kaip tą daryti? Man rodo, reikia kovoti dviem plačiais frontais: užsienyje ir Lietu- voje.

1. Užsienio lietuviai ir lais- vasis pasaulis laiko Lietuvą okupuotu kraštu, lygiai tokiu pat, kaip karo metu buvo Aus- trija, Čekoslovakija, Norvegi- ja ir kitos nacių okupuotos šalys. Šitą faktą reikia krista- lizuoti ir išskirti jį laisvajam pasauliui ir Jungtinėse Tautos ryškiausioje sviesoje. Laisvie- siams lietuviams reikia kalbė- ti tik apie Lietuvos išlaisvini- mą iš okupacijos vergijos, ne- sileidžiant į svetimas idėjas bei pagundas — į bylos silpni- nimą. Šitam reikalui reikia suburti galimai daugiausiai lietuviškų jėgų ir naudoti jas visur, kur tinkama bei gali- ma Lietuvos naudai.

2. Lietuvos lietuviams nepri- klausomybė rūpi daugiau ne- gu bet kam kitam, bet jie po- litiniai nedaug ką gali padary- ti. Tą vaizdžiai liudija čekų pasireiškimo rezultatai. Tačiau manau, atsivėlgiant į tai, kad sovietai susilaukė iš visur stip- rios reakcijos dėl Čekoslovaki- jos okupacijos, lietuviams Lietuvoje reikėtų pagalvoti ir savo teises atitinkamom per- spektvym pasistatyti: reikalaus- ti iš okupanto to, kas įrašyta už paties konstitucijoje. Įdo- mieji joje straipsniai bene bus 15 ir 17. Pirmasis sako:

"Sąjungos respublikų su- verenitetas yra ribotas tik srityje, nusakytoje SSSR konstitucijos 14-jame straip- snyje. Apart šių sričių, kiek- viena Sąjungos Respublika nepriklausomai naudoja val- stybinę galią. SSSR saugoja Sąjungos Respublikų suve- renines teises."

Šituo straipsniu pasiremiant, atrodo, galima mėginti daug ką daryti ir patikrint "aukš- čiausiąją sovietų teisę" prak- tikoje.

Septynioliktasis straipsnis yra labai aiškus. Jis sako:

"Kiekvienai Sąjungos Res- publikai rezervuojama teisė laisvai išstoti iš SSSR".

Šį straipsnį neseniai pakar- tojo Sovietų Delegacijos prie Jungtinių Tautų teisinis pata- rėjas Eugeny Natinovsky American Society of International Law suvažiavime Washingto- ne. Į South Dakotos universi- teto prof. S. P. Sinha paklausimą apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimą, Nati- novsky pareiškė: Jos (Lietu- va, Latvija ir Estija) tebėra su- vereninės valstybės Sovietų Sąjungoje ir gali išstoti bet ka- da.

Baigusi kadenciją Amerikos Lietuvių Tytybos valdyba. Sėdi: Teodoras Blinstrubas, Eugenijus A. Bartkus (pirm.), dr. Pijus Grigaitis, Leonardas Simutis (garb. pirm.), Povilas Dargis. Sto- vi: Jonas Jasaitis, dr. Vladas Šimaitis, kun. Pranas Garšva, Jo- nas Talalas, Mikas Vaidyla ir Stephen Bredes (išdo globėjų pirmininkas).

Jeigu šitas straipsnis konsti- tucinis, ne fiktyvinis; jeigu jis duoda teisę sąjunginei res- publikai išstoti iš Sovietų Są- jungos, tai jis, logiškai ir tei- siniai kalbant, duoda teisę kal- bėti apie išstojimą ir agituoti už išstojimą. Šitą teisę turėtų išmėginti lietuviai. Ją turėtų naudoti ir tie, kurie laiko Lie- tuvą įjungta Sovietų Sąjungon ir galima iš jos išjungti — "sa- telitine" padaryti.

Reikia pristatyti Lietuvos bylą pasauliui pilniausioje sviesoje, kad iš jos būtų matomos Lietuvai padarytos skriaudo- s ir Lietuvos tautos teisės bei nusistatymas ir troškimai būti laisva tauta ir turėti nuosavą ir nepriklausomą valstybę, kuri jai priklausom visomis tar- patutinėmis teisėmis ir pačios Sovietų Rusijos su Lietuva su- tartimi, kurioje aiškiai pasaky- ta:

"Rusija be atodairų pripa- žįsta Lietuvos valstybės sa- varankškumą (suverenumą) ir nepriklausomybę su visomis iš tokio pripažini- mo einančiomis juridinėmis sėkmėmis ir gera valia vi- siems amžiams atsako nuo visų Rusijos suvereniteto tei- sių, kurių ji yra turėjus lie- tuvių tautos ir jos teritorijos atžvilgiu".

Lietuvių tauta reikalauja tik to, kas jai priklauso — Laisvės ir Nepriklausomybės.

Buvęs J. A. Valstybių presi- dentas Franklin D. Rooseveltas yra pasakęs: Jeigu norima, kad civilizacija tvirtu, tai ma- žesniųjų valstybių teisės ir ne- priklausomybė, teritorinė ne- liečiamybė ir savivalda turi būti gerbiamos stipresniųjų kaimynų.

(If civilization is to survive, the right of smaller nations to independence, to their territorial integrity, and to the unimpeded opportunity for self- government must be respect- ed by their more powerful neighbors.)

Tas pats yra pasakyta Vals- tybės Sekretoriaus pavaduoto- jo Summer Wells sovietų smurto pasmerkime 1940. VII. 23; tas pats yra sakoma įvai- riuose deklaracijose bei rezol- liucijose ir pačioje Jungtinių Tautų Chartoje.

Charta ne tik skelbia pag- rindines ir lygias žmonių bei tautų (valstybių) teises, bet ir įsipareigoja savo (J. T.) narius dėti pastangas ginti tas teises ir įvesti pasaulyje tokią tvar- ką, kurioje viešpatautų teisė ir būtų užkirstas kelias jėgai bei agresijai (įžanga ir 1 bei 2 str. str.).

Lietuviams reikia paskelb- tus principus ir teises daugiau ir stipriau akcentuoti ir reika- lauti taikinti juos Lietuvai ir lietuvių tautai. Reikia sekti ir vykdyti seną ir daug pasakan-

čią patarlę: "Lašas po lašo ir akmenį pratašo".

Reikia dirbti ir kovoti be at- vangos visiems. Tautos dar- bas ir kova atneš Lietuvai Laisvę ir Nepriklausomybę.

— Lapkričio 22 d. Vilniaus Tiesa ir Sovietskaja Litva įdėjo straipsnelius apie Lietuvos val- stybinio dramos teatro aktorių veteraną Juozą Laucį, kuriuose jis sveikinamas sulaukęs 75 me- tų amžiaus. Antoriai linkėjo jam "šviesių dienų darbe ir gy- venime", kalbėjo apie jo praei- ties darbus, bet neužsiminė, ką Laucius darė per pastaruosius 11 metų. (E)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SEARS
HERITAGE Memorials
Antkapiai ir Paminklai yra pilnai garantuoti Sears, Roebuck and Co.
KAINOS nuo \$79.95 į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo.
Kapinių mokesčiai atskirai. Pigus, geras patarnavimas.
6153 South Western Ave. Tel. Hemlock 4-4800
THOMAS J. KEARNS, vedėjas

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

PASIJUDINKITE DABAR
PRIE DIDŽIAUSIŲ DIVIDENDŲ!
4.75% paprastose taupymo sąskaitose laikomiems pinigams
5.25% metiniams investavimo bonams mažiausiai \$1,000.
Savings Insured to \$15,000.00
Daugiau negu pusšimtis metų teikiame patarnavimus. Visuomet mokėjome dividendus. Visuomet mokėjome taupytojams pagal pareikalavimą. Didžiausios saugumo atsargos.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. LA 3-8248

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!
Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.
Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.
5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS
4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Isteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070
Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Kurkite geresnę ateitį
Įsijunkite į CHICAGO TAUPYMO BENDROVĖS Taupytojų Praturtėjimo Planą! Pasirinkite Jums tinkamiausią Mėnesinį Taupytojų Praturtėjimo planą iš žemiau nurodytos lentelės, sudarytos pagal dabar taupymo knygelėse mokamus 4% %. Pradėkite taupyti dabar geresnei savo atečiai.
ŠTAI MĖNESINĖ TAUPYMO LENTELĖ:

MĖNESINĖS SĄNTAUPOS	MĖNESINĖ TAUPYTOJŲ PRATURTĖJIMO LENTELĖ										
	2 YRS.	4 YRS.	6 YRS.	8 YRS.	10 YRS.	12 YRS.	14 YRS.	16 YRS.	18 YRS.	20 YRS.	
\$10.00	\$252.13	\$524.08	\$833.30	\$1,167.46	\$1,534.51	\$1,937.70	\$2,380.57	\$2,867.04	\$3,401.40	\$3,988.36	
20.00	504.26	1,058.16	1,666.59	2,334.91	3,069.02	3,875.39	4,761.14	5,734.08	6,802.90	7,974.72	
30.00	756.39	1,587.25	2,499.89	3,502.37	4,603.53	5,813.09	7,141.71	8,601.12	10,204.20	11,965.08	
40.00	1,008.53	2,116.33	3,333.18	4,669.82	6,138.04	7,750.78	9,522.28	11,468.16	13,605.60	15,953.43	
50.00	1,260.66	2,645.41	4,166.48	5,837.28	7,672.55	9,688.48	11,902.85	14,335.21	17,007.00	19,941.79	
60.00	1,512.79	3,174.49	4,999.78	7,004.73	9,207.06	11,626.17	14,283.42	17,202.25	20,408.40	23,930.15	
70.00	1,764.92	3,703.58	5,833.07	8,172.19	10,741.57	13,563.87	16,663.99	20,069.29	23,809.80	27,918.51	
80.00	2,017.05	4,232.66	6,666.37	9,339.65	12,276.08	15,501.56	19,044.56	22,936.33	27,211.19	31,906.87	
90.00	2,269.18	4,761.74	7,499.66	10,507.10	13,810.59	17,439.26	21,425.13	25,803.37	30,612.59	35,895.23	
100.00	2,521.32	5,290.82	8,332.96	11,674.56	15,345.09	19,376.95	23,805.70	28,670.41	34,013.99	39,883.59	

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$90,000,000.00
5 1/4% Certifikatų sąskaitos
Certifikatai išduodami tūkstančiais. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai.
4 3/4% Ant visų knygelijų sąskaitų
service charge to members
• Sell & redeem U.S. Bonds
• Two large free park'g lots
• Save-by-Mail Kits
• Travelers Checks
• Safe Deposit Boxes

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪŠŲ PILNAS PATARNAVIMAS:
• Vacation Club
• College Bonus Savings
• Home Mortgage Loans
• Home Improvement Loans
• Christmas Club
• Insured Family Savings
• Notary Public Service
• Free community rooms for your organiz'n meetings
• Cash checks and pay all family bills with our spec'l money order checks. No

Chicago Savings and Loan Assn.
6245 So. WESTERN AVENUE Tel.: GR 6-7575
HOURS: Pirmad. — 12:00 P. M. — 8:00 P. M., Antrad. — 9:00 A. M. — 4:00 P. M., Treč. — Uždaryta visą dieną, Ketvirtad. — 9:00 A. M. — 8:00 P. M., Penktad. — 9:00 A. M. — 8:00 P. M., Šeštad. — 9:00 A. M. — 12:30 P. M.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates: In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$18 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

trims mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50
Kanadoje: metams \$18.00
pusė metų \$10.00
vienam mėnesiui \$2.00

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Užsieniuose: metams \$21.00
pusė metų \$11.00
vienam mėnesiui \$2.50

Dienraščio kainos: Chicagoje ir priemiestiuose

metams \$18.00
pusė metų \$10.00
trims mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose: metams \$18.00
pusė metų \$8.50

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Formalus Kinijos pasiūlymas

Prieš tryliką su viršum metų komunistinė Kinija padarė pareiškimą, kuris tiesiogiai lietė Ameriką. Tai įvyko 1955 m. balandžio 23 d. Tuo metu Bantunge, Indonezijoje, buvo laikoma vadinamoji Afro - Azijos valstybių konferencija, kurioje dalyvavo ir Amerikos atstovai.

Komunistinės Kinijos premjeras Chou En-lai viešai paskelbė komunikatą, kuris lyg pabrėžė, jog santykiai tarp Amerikos ir Kinijos gali būti žymiai pagerinti. Girdi, Kinijos žmonės nenori karo su Amerika. Kinijos vyriausybė yra pasirengusi tartis su Amerikos valdžia klausimais dėl sumažinimo įtampos tarp tų dviejų kraštų Tolimuose Rytuose, o ypačingai Taivano srityje.

Pradžioje po to trims mėnesiams (būtent 1955 rugpjūčio 1 d.) Amerikos ambasadorius U. Alexis Johnsonas pirmą kartą susitikio su komunistinės Kinijos ambasadorium Wang Ping-man ir jo trimis padėjėjais. Ir susitiko ne Bantunge, bet Zenevoje, Šveicarijoje.

Iki šiol tarp Amerikos ir Kinijos ambasadorių jau įvyko 133 susitikimai. Pradžioje tie susitikimai vykdavo Zenevoje, o nuo 1958 m. — Varšuvoje.

Kas tuose ambasadorių susitikimuose ar konferencijose buvo svarstoma ir aptariama — tikslų žinių nėra. Kartkartėmis tik paskelbiama, kad štai tokia ir tokia dieną Varšuvoje Amerikos ambasadorius susitiko su Kinijos ambasadorium ir tas susitikimas tęsėsi kelias ar keletą minučių. Pasitarimas buvęs nutrauktas, nustatant laiką kitai konferencijai.

Tai ir viskas. Vadinasi, iki šiol įvyko 133 pasitarimai ar konferencijos. Kas gi buvo nutarta? Kokie tų pasitarimų, besitęsiančių jau tryliką metų, apčiuopiami rezultatai?

Valstybės departamentui jie gal ir žinomi, bet plačioji publika beveik nieko apie tai nežino. Vienintelis teigiamas susitarimas buvo padarytas pačioje pradžioje — tai pasikeitimas civiliniais ryšiais.

Žinoma taip pat, kad kiekviename susitikime, kiekvienoje konferencijoje, Kinijos ambasadorius, lyg kokią papūgą, vis kartoją, kad Amerika turi nutraukti karinę paramą Nacionalistinės Kinijos vyriausybei.

Kada tos menamos konferencijos tarp Kinijos ir Amerikos ambasadorių Varšuvoje įgijo savo rūšies pasakos pobūdį — pasakos, kuri vis iš naujo kartojama,

PLB seimui pasibaigus (11)

NEISSPRESTA BYLA

P. STRAVINSKAS

Pasiėmęs spręsti "bendradarbiautojų" bylą (PLB seime), Dr. K. Keblys, kaip toliau matysime, jos visai nesprendė, o išsprendė visai kitą, jo susifantazuotą aplinkybių bylą, pirma pats sau "paliudininkavęs", o po to "pateisėjęs"...

Liudytojas iš jo pasirodė labai prastas, tendencingas, netgi ir melagingas.

Jo liudijimo melagingumas pasireiškė labiausiai jo nutylėjimu to, ką jis gerai žinojo pasiimtoje spręsti "bendradarbiautojų" byloje. Mat, liudytojo tyčinis nutylėjimas jam žinomų ir bylai svarbių aplinkybių laikomas melagingu liudijimu. Gi ir Lietuvos teisme liudytojai, duodami priesaiką, pakėlė dešinę ranką, sakydavo:

"Prisiekiu Viešpačiui Dievui, kad šioje byloje pasakysiu visa, ką žinau, nieko nenutylėdamas, neprasimanydamas ir neiškreipdamas"...

Taigi matome, kad liudytojas turi visa pasakyti, ką tiksliai jis žino; jau nevalia ne tik ko prasiimti ar bylos aplinkybių iškreipti, bet netgi nei nutylėti. Antraip jo liudymas laikomas melagingu mūsų įstatymais (Baudž. Statuto 158 str.) baudžiamas sunkių darbų kalėjimu. Dr. K. Keblio mes čia jokia bausmė nebusime, tik šiek tiek pajaukdamas, norime pastebėti, kad doram vyrui negražus viešai kalbėti netiesą, kaip sako, "frizuoti" faktus apie tuos mūsų "bendradarbiautojus", kuriems ir jis pats, jų "savanoriškas teisėjus", pasirodė, priklausos...

tai mažai kas jomis ir besidomėjo. Tačiau nemažas susidomėjimas kilo, kai pereitą savaitę Kinijos užsienio reikalų ministeris padarė oficialų pareiškimą, pasiūlydamas Amerikos administracijai (jau prezidento Nixono vadovaujama) 1969 m. vasario 20 d. prisiųsti į Varšuvą savo atstovą, su kuriuo būtų galima susitarti dėl draugiško sambūvio (koegzistencijos) tarp Amerikos ir Kinijos.

Kaip numatoma, to sambūvio svarbiausi punktai turėtų būti šie: 1. nesikišimas į vidujinius valstybių reikalus; 2. susilaikymas nuo agresijos; 3. pripažinimas esamų teritorijų; 4. taikinga koegzistencija ir 5. atsteigimas normalių santykių.

Kai po trylikos metų bergždžių ir tuščių pasitarimų, staiga pasiūloma rimtai tartis ir eiti prie sunormalizavimo santykių tarp dviejų stambiųjų valstybių, tai, visai suprantama, jog kyla visoki klausimų — klausimų, kurie nelengvai tėra išaiškinami. Tačiau vasario 20 d. nėra labai toli, o tada paaiškės ir Kinijos tikrieji tikslai, kodėl ji nori atsteikti normalius santykius su Amerika.

Ką gi tyčia nutylėjo Dr. K. Keblys, "liudininkaudamas" "bendradarbiautojų" byloje?

Jis nutylėjo: 1) visą "bendradarbiavimo" idėjos pas mus atsiradimo istoriją, 2) taip pat tos idėjos trukmą, neišsprendė, o išsprendė visai kitą, jo susifantazuotą aplinkybių bylą, pirma pats sau "paliudininkavęs", o po to "pateisėjęs"...

I. Kaip atsirado pas mus "bendradarbiavimo" idėja, kas ją mums atnešė?

1) Nikita S. Chruščiovas, pasidavęs Sovietų diktatorium, pakeitė Lenino-Stalino taktiką ir pasiūlė laisvajam pasauliui gražiai su komunistų valdomais kraštais sugyventi, "koegzistuoti", netgi ir "bendradarbiauti" ("taikingosios koegzistencijos", "peaceful coexistence", idėja). Tuo "bendradarbiavimu", jis norėjo laisvąjį pasaulį idėjiškai deozorientuoti, išbarstyti jame (kaip pareiškė vienas indų profesorius, buvęs 6 metus komunistas 1959 m. Amerikoje skaitytoje paskaitoje) savo ideologinius nuodus, jį sukoministinti ir po to jį užvaldyti.

2) 1960 m. lapkr. mėn. Mas-

kvoje, Chruščiovo paliepimu, buvo sušauktas pasaulinis komunistų kongresas (jame dalyvavo net 81 krašto kom. partijų atstovai), kuris priėmė tą chruščiovinę "taikingosios koegzistencijos" — "bendradarbiavimo" idėją, kviesdamas visus su komunistiniais kraštais "bendradarbiauti"...

3) Tuojuo po to Agitpropas išvystė didžiausią propagandą už "taikingą visų tautų sugyventiną" ir "bendradarbiavimą".

4) Agitpropas su savo "bendradarbiavimo" idėjomis per savus agentus labiausiai skverbėsi į tremtinius, didelius komunistinio priešus, stengdamasis palaužti jų tik griežtą nusistatymą (prieš komunizmą) ir padaryti juos taikingai nusiteikusius Sovietų atžvilgiu. Negalėdamas to padaryti vyresniajai kartai (savo akimis mačiusiai ir išgyvenusiai bolsėviki žiaurumais), Agitpropas stengėsi ir stengiasi, visų pirma, taikingai nuteikti (ir padaryti "bendradarbiautojais") tremtinių vaikus. Mat, per vaikus jis mano laimėti sau ir tėvus. Todėl Agitpropas skverbiasi su savo "bendradarbiavimo" idėjomis labiausiai į tremtinių jaunimą. Štai, šiuo tikslu Agitpropo agentai tą apgaulingą ir mus labai žalingą "bendradarbiavimo" idėją įnešė ir į mūsų jaunesniąją kartą, maždaug, prieš 6 metus. To visa Dr. K. Keblys, PLB seimo prelegentas "nepastebėjo"...

II. Kaip reikėsi "bendradarbiavimo" idėja pas mus anksčiau?

1) Jau 1962 metais (kaip paliudijo Dirvoje kol. V. Meškauskas, mūsų rimtas publicistas, pasaulinių įvykių stebėtojas ir komentatorius, liberalinės srovės žmogus) Šviesos-Santaros Federacijoje pasigirdo nerimą kelianti "bendradarbiavimo su Lietuva" balsai. Tik jie buvo tada dar labai nedrausūs.

2) 1965 m. rudenį toji Federacija, kaip visi žinome, pasikvietė iš Paryžiaus į JAV Greimą pamokyti mus "bendradarbiavimo" Greimą savo paskaitose New York, Tabor Farmoje ir Chicogoje prabilo į mūsų visuomenę, kaip tikras "bendradarbiavimo" apaštalas, tiesiog agitpropininko šūkiu: "Šalin Lietuvos laisvinimo darbų!", "Šalin Vilką, Alta ir kitus laisvinimo veiksmus!", "Šalin senosius mitus!", "Pasidarykite gerai komunistais ir bendradarbiaukime su Lietuva!"... Susirinkusieji mūsų "bendradarbiautojai" Greimui entuziastingai pritarė; jį garsiu tautos vadu vadino, jam plojo. Tą matydami, komunistai džiugavo, o jų Vilnis dėl to rašė, kad "dipukai" jau

"pasikeitė"; anksčiau, es, tokį Greimą būtų jie nutraukę nuo scenos ir išviję, o dabar jam gražiai paplojo... Visi tą matėme, spaudoje skaitėme, tiklatai Dr. K. Keblys — ne.

3) Dingus Greimui iš mūsų horizonto, prasidėjo jau drąsai ir gerokai atkakli mūsų "bendradarbiautojų" akcija. Jie, lyg kokie diktatoriai reikalavo vietos jų mintims visuose mūsų laikraščiuose. Jie reikalavo sau "teisių" ir mūsų visuomeninių susitelkimų ar org-jų viršūnėse. Jie pasisakė prieš laisvinimo darbą. Jaunimo Kongrese jų žmogus (kitiems jų pritariant) drįso net viešai pareikšti, kad lietuvų tauta galinti gyventi ir be savo valstybės, kad jai nepriklausomybės nereikia... Jie, be to, talkininkavo jėgoms, pravedusioms Jaunimo Kongreso vad. "politinę rezoluciją", kuria buvo suplanuota labai gudriu būdu sugriauti mūsų Vilką, mūsų pavergtosios tautos atstovybę (ko taip labai siekia okupantas). Visi tą žino, tiklatai vienas Dr. K. Keblys — ne.

4) Pamažėli mūsų "bendradarbiautojai" ėmėsi tą savo "gražią" "bendradarbiavimo su Lietuva" idėjų jau ir praktikoje vykdyti. Jie pirmieji pradėjo "bendradarbiavimą su Lietuva", suorganizuodami (ar kitaip remdami) mūsų sportininkų ekskursiją į okup. Lietuvą, nežiūredami tai, kad visi laisvinimo veiksniai ir kone visos mūsų orkanizacijos pasiekė prieš tą ekskursiją. Visi tą žino, tiklatai vienas Dr. K. Keblys — ne.

III. Mūsų visuomenės reagavimas prieš "bendradarbiautojus" ir jų akciją.

Mūsų visuomenė tiesiog apstulbo, išgirdusi Greimo, to Agitpropo ruporo, šūkius — tuos jo "Šalin, šalin!"... Greimas giliai pasakys Agitpropo agentas, sunku pasakyti, gal ir ne.

Iškart tik vienas kitas spaudos organas Greimo idėjas priėmė palankiai, kaip pvz., idėjiškai pasimetęs katalikų "Draugas", modernuojamas kunigo tėvo marijono, paskelbęs Greimui prielankią korespondenciją apie jo pradinę paskaitą New Yorke. Bet tuojuo visa spauda prieš Greimo idėjas pasisakė gana aiškiai ir tvirtai, ypač liberalų ir socialdemokratų spauda. Ta spauda pasisakė ir prieš kitų "bendradarbiautojų" "žygdarbius".

Ir taip mūsų "bendradarbiautojų" vardas visuomenėje visiskai smuko. Jie susikompromitavo.

Kinijos artistė Lai Ling, vaidinama Mao Cetungo gyvenimiškai vaizduojančiame filme, turi pasirodyti pavelskio matomoje pozėje.

IV. Kaip Ima reikštis mūsų susikompromitavę "bendradarbiautojai" dabar?

Visiškai susibankrutavę ir netekę vardo visuomenėje, "bendradarbiautojai" pakeitė taktiką.

Matydami, kad Greimo "šturmavimas" mūsų visuomenę nuo jų tik atstūmė, jie dabar ima reikštis jau nekaltais balandėliais, nenorinčiais nieko gauti; jie dabar jau net "principe" sutinką remti Lietuvos laisvinimo darbą ir veiksmus. Jie tik sakosi norį "bendradarbiauti su Lietuva", ir tai labai "geru" tikslu, būtent, tikslu gėlbėti į pavojų ten patekusią "lietuvų tautos gvybę"... Štai, šitaip yra išdėstęs mūsų "bendradarbiautojų" tikslus ir uždavinius Dr. K. Keblys (vienas iš tų "bendradarbiautojų") savo paskaitoje PLB seimo iškilmingame posėdyje.

Apie tai, ką kalbėjo ir darė tie "bendradarbiautojai" anksčiau, kas sukėlė visą lietuvių visuomenę prieš juos, koks, būtent, buvo iki šiol mūsų ginčas su jais, Dr. K. Keblys neužsiminė nei žodžio.

Taigi jis ignoravo, tiesiog nuslėpė tikrąsias "bendradarbiautojų" bylos aplinkybes, susikūrė, sufantazavo kokią naują "bendradarbiautoja" — "tautininkų" bylą ir ją "išsprendė" PLB seime, vieton pasiimtos spręsti tikros "bendradarbiautojų" bylos.

Ta tikra "bendradarbiautojų" byla taip ir liko Dr. K. Keblio neįspręsta.

Br. Juodelis

ŠEŠIOS DIENOS SOVIETŲ ŽEMĖJE

(Turisto įspūdžiai)

3 Geriau juk buvo juoktis, negu tuoj pat pradėti kančių kelio pasakojimus apie Sibiro tremtį, kurią pergyveno veiki visi giminės, kuri visų linksmoms, rerūpestingoms akims uždėjo kažkokį pilką nepasitikėjimo "filtrą". Susipažinau ir su giminių giminėmis, kartu atvažiavusiai, ir su mokykliniais seserų vaikais.

Mano čemodanas jau laukė ant platformos.

— Vaziuojam į viešbutį. Juk tu pavargęs, — įsiterpė mama, tvirtai nešanti 73 metų naštą.

— Nežinau kur. Reikia Inturistų surasti.

— Ar niekas jus nesutiko? — pasiteiravo mano naujas giminių žurnalistas Egidijus.

— Niekas iki šiol. Gal viduje laukia.

Apvaikščiojus aerodromo sales ir pasiteiravus informacijoje Inturisto atstovo neradome ir niekas nežinojo kur jį surasti.

— Mes žinome, kad tu paskirtas į "Neringą", tačiau prieš tai tau reikia apsisforminti Inturiste ir paimiti maisto kuponus. Juk už viską sumokėjai? — klausė mane sesuo.

— Už viską. Net už kelionę iš aerodromo į viešbutį. Septyniolika dolerių į dieną. — aiškinau visų nustebimui. Inturisto taip ir nesuradome.

— Aš tą dalyką išaiškinsiu iki detalių, — pažadėjo kolega Egidijus. Beliko tik paimiti taksi ir kraustyti į "Neringą".

Naujas "Neringos" viešbutis didžiojoje Vilniaus gatvėje — Lenino prospekte sudarė gerą įspūdį. Iš gatvės, vestibulio laiptais su veidrodžiais vedė į antrame aukšte kilimais klotą laukiamąjį, kurio dalis buvo apstatyta stalais pusryčiavimui. Labai erdvus mano kambarys su lova, sofa, foteliu kėdėmis ir kabinetiniu radio aparatu, su atskiru tualetu kambariu, atskyrta prausykla ir priėngiu, lengvai galėjo talpinti bent 3 asmenų šeimą, tačiau buvo skirtas vienam asmeniui. Prausyklos patogumai neprilygo vidutinės klasės Europos viešbučiams, tačiau visur buvo švaru. Per langus iš gatvės veržėsi automobilių judėjimo triukšmas, lyg čia būtų New Yorko 5th Ave. Pastangas gerai uždaryti langus vaisių nedavė, nes neveikė langų uždaramosios rankenos. Neprašyto svečio įlipimo per langą nesitikėjau, nes visgi buvo antras aukštas ir judriausia Vilniaus gatvė. Nepratus prie sovietinių automobilių plerpimo, langai į gatvę nežadėjo padoravys poilsio gimtojo krašto padangėje. Laikrodis rodė vidurnaktį.

— Vaziuosim į Zirmūnus. Juk tu be vakarienės, — poilsiu nesirūpino švogėris ir sesuo.

— Kad jau vėlu. O kada viešbutį uždaro?

— Sakė apie antrą. Sargas prie durų juk visą naktį budi. Ir vėliau įleis.

Zirmūnai buvo jau Vilniaus priemiestis. Visiškai naujas, baltais, penkianaukšiais namai išaugę iš didus rezidencinis miestelis, ant Neris kranto, vos 3 metų amžiaus.

— Ar galiu vykti porai valandų pas gimines? — pasiteiravau viešbučio kontoroje.

— Galite, tik žinokite, kad jums negalima išvykti iš Vilniaus miesto teritorijos. — Žinau. Gal galiu gauti Vilniaus planą?

— Neturime, — atsakė vedėjos padėjėja lietuvaitė.

Vakariene Zirmūnuose užtruko dvigubai ilgiau, negu buvo planuota. Grįžt reikėjo su taksi, kurių stotis buvo ir Zirmūnuose. Du taksi stovėjo prie šaligatvio. Priėjau prie pirmojo.

— Ar galite mane nuvežti į Lenino prospektą? — užklausu per atdarą langą.

— Nesuprantu! — rusiškai atkrito vidutinio amžiaus šoferis. Priėjau prie sekančio, kuriame suauė jaunas vyrukas. Pamatęs pakėlė galvą.

— Ar galite nuvežti į "Neringą"...

— Neponimaju! — rusiškai nusikeikė.

— Ar tu nemoki rusiškai? — nustebo iš paskos mane lydėdamas švogėris.

— Nemoku. Ar Lietuvoje negalima susikalbėti lietuviškai? — nustebau.

— Vilniuje ne. Neimk į galvą. Aš sutvarkysiu. Sėdam, — švogėris rusiškai kalbėjęs su šoferiu, o taksi mus nešė tuščia

Vilniaus gatve. Įsukom ir į Lenino prospektą, tačiau nežinojom kur ta "Neringa". — Vežk tiesiai į "Neringą", — švogėris rusiškai kartojė.

— Nežinau kur ta "Neringa", — nepatogiai aiškinosi ruselis. — Aš esu jaunas šoferis ir miesto dar nepažįstu. Aš labai atsiprašau.

Jau buvo po keturių, ankstus rytas, ir gatvės buvo tuščios. Nuklydę atsidūrėme prie "Gintaro".

— Sulaikyk kitą tksi ir paklausk, — švogėris ieškojo išeities iš kelios padėties, nes niekas neturėjo Vilniaus plano. Su miesto planais išvažinėjau Londoną, Paryžių, Romą ir eilę kitų Europos didmiesčių be jokių klausinėjimų. Dabar gi reikėjo klaidžioti po mažą Vilnių, nespėjus išdėmti viešbučio vietos.

Pagaliau susistabdėm sutiktą taksi ir jo šoferio irgi rusu nurodymais pasiekėme "Neringą" Viešbutyje niekur nebebuvo šviesų ir durys buvo užrakintos. Spaudėme skambutį, tačiau niekas neatsiliepė.

— Reikėjo likti Zirmūnuose, dabar, ko gero, teks gatvėje miegoti, — aš apgailestavau padėti.

— Gal skambutis neveikia? Padaužykim į duris gal išgirs, — švogėris paleido kumštį į darbą. Po minutės verandėje užsidėgė šviesa ir senas sargas atrakino duris.

— Atsiprašome, kad vėlai grįžtame. — O, nieko tokio, — vėl užrakino sargas duris ir nuėjo į savo kambarį.

EKSKURSIJA PO VILNIŪ

Seštadienis rugpjūčio 17 d. rytą pabudome pačių pusryčių metu. Nors pusryčių bilietėlių nebuvo gavęs, tačiau norėjosi išbandyti "Neringos" skanėsius.

— Kur galėčiau gauti pusryčių bilietėlius, — teiravausi viešbučio kontoroje.

— Čia gausite. Tik reikės laukti pirmadienio. Šiandien ir rytoj Inturistas nedirba.

— Tai reikšia iki pirmadienio valgyti negausiu?

— Gausite, nors ir dabar pat. Tik turėsite rubliais apmokėti.

— Ar galėtumėt man dolerius iškeisti į rublius?

— Mes negalime. Inturistas jums iškeis.

— Bet Inturistas nedirba iki pirmadienio.

— Tiesa, nedirba, — susirūpino su manim kalbėjusi lietuvaitė ir rusiškai pradėjo kažką aiškinti su vedėja ruse, sėdinčia prie rašomo stalo, tik ką užbaigusia telefoninį pasikalbėjimą.

— Juk jūs turite Vilniuje gimines. Ar jie negalėtų jums paskolinti iki pirmadienio? — surado neblogą išeitį tarnautoja lietuvaitė. Atvykusiam amerikoni skolinis iš giminių pinigų bausiai negarbinga. Pašnekesį nugirdo ir toliau stovėjęs švogėris.

(Bus daugiau)

Skaitkite ir platinkite Dienraštį "Naujienuos"

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2859 W. 63rd STREET Ofiso telefonai: PROspect 8-3229 Resid. telefonai: WALbrook 5-5074 Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Trečiadiadi. Kitu laiku susitarus.

Res. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA 5449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446 Prima liguosius pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti HU 8-3222

Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiksliai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadiadi ir sekmadiadi. Ofisas uždarytas. Rez.: 3241 WEST 66th Place Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET Ofisas: HEMlock 4-5849 Resid.: 388-2233 OFISO VALANDOS: Pirmadiadi, ketvirtadiadi, nuo 1-4 ir 7-9, antradiadi, penktadiadi nuo 1-5, trečiadiadi ir seštadiadi tiksliai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA 2751 WEST 51st STREET Valandos: antradiadieniais, penktadiadieniais 2-9 v., seštadiadieniais 10-1 v. p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET Tel. — GR 6-2400 Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. 2-5, 7-9 val. Penkt. 2-5 ir seštadiadi. 10-2 val.

Res. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA 6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670 Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti MI 8-0001.

Tel. ofiso: HI 4-1414, rez. RE 7-4867

DR. BR. GAJŽIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadiadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 WEST 63rd STREET OFISO VALANDOS: kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trečiadiadieniais uždaryta. Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000 Resid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS 2858 W. 63rd STREET Val.: pirmadiadi, ketvirtadiadi, 5-8 val. vak., antradiadi, penktadiadi. 1-4 popiet.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700 Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGŲ SPEC. 2454 WEST 71st STREET Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštadiadi. nuo 9:00-2:00 p. p. Trečiadiadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS 2745 West 69th Street Prieš Šv. Kryžiaus ligoninę. VAL.: Pirm. nuo 6-8 v. v., antr., ir ketv. nuo 9 iki 11-tos ir nuo 6 iki 8 val. v., penkt. nuo 9 iki 11 ryto. Kitu laiku susitarus telefonai: Telef. REpublic 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA OFISAS 2454 WEST 71st ST. Val.: antradiadi. nuo 2-5 po pietų, ketvirtadiadi. nuo 6-8 vak. Ofiso telefonai: 774-2880 Res. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija Ofisas 2750 West 71st St. Tel. 925-8296 Valandos 2-8 val. vak. Penktadiadieniais 10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Sekmadiadieniais ir trečiadiadieniais uždaryta. Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ Ofisas: 2652 WEST 59th STREET Tel.: PR 8-1223 DR. VYT. TAURAS ATOSTOGUOSE IKI 12. 6. 1968 JI PAVADUOJA DR. J. AGALINSKIENE

Prisiminus Kostantą ir Aleną Dapševičius

Jaunose dienose Aleną pažinau. Ji ištekėjo už Kostanto Dapševičiaus iš šiaulių miesto, rodosi, užklydusio į Gruzdžių parapiją.

Klebonas Rakštys paėmė Dašpevišių už zakristijoną, atseit, dirbti prie bažnyčios. Dapševičius įsimylėjo į miestelyje gyvenusią su tėvais Aleną Bartkutę ir ją vedė.

Eilę metų zakristijonaujant, nusibodo Dapševičiui parapijonų duonelę valgyti ir bažnyčioje žvakės degioti. Todėl Dapševičiai, su jau paaugusiais dviem sūnumis, Juozu ir Lionginu, 1906 metais išvyko į Ameriką.

Atvažiavo į Čikagą ir čia išgyveno 62 metus iki mirties. Gyvendami dar susilaukė dviejų sūnų, Kostanto ir Petro.

Juozas ir Kostantas yra mirę. Pats Dapševičius mirė prieš 15 metų, būdamas 92 metų amžiaus. O dabar, prieš keletą dienų palaidota ir Alena Dapševičienė — Dapser, sulaukusi 88 metų.

Velionė Alena yra pasakojusi, kaip teko kaikada vargti šeimą auklėjant. Bent kiek vaikų paauginusi ji ėjo dirbti naktimis didmiesčio trobesiuose valytojos darbu. Ir anais laikais daug lietuvių moterų dirbo tokiais ir panašiais darbais. Sveitė grindis, valė kilimus.

Per naktį dirbusi, grįžusi iš darbo, turėjo vaikučius prižiūrėti, kambarius sutvarkyti, o po to, 2-3 valandas pramigus, vėl eik į darbą. Nelengvas buvo gyvenimas.

Turėjo vargo ir vyras Kostantas. Čikagoj buvo lietuviš-

kų parapijų ir bažnyčių, bet jis greitai pamatė, kad čia duonelės iš zakristijonos ne tik sau, bet ir šeimai nepasidarysi. Čia buvo ne Lietuva, kur iš kalėdos galėjai pragyventi ir šeimą užlaikyti.

Gavo Dapševičius darbą skerdyklose, Swift kompanijoje plaučius kabinti. Sunkus darbas ir šlapias. Ką padarysi, reikia dirbti; tik vėliau perėjo dirbti naktiniu sargu. Bet ir čia nelaimės neišvengė: užmigo, laikrodžio, kurį kas valandą turėjo įkalti (įpunciuoti), neįspaudė. Atleido iš darbo.

Tai ne juokas. Šeima nemaža, sunku pragyventi, o kitų darbų nelengva gauti. Tad Alena — Dapševičienė, nuvargusi, nemiegojusi, išbarusi vyrą už apsilėidimą, eina į kompanijos raštinę pas bosą, su asaromis prašo, kad vyrui sugrąžintų darbą. Pagaliau bosas susimylėjo, vėl priėmė jos vyrą į darbą.

Gal šiandien kai kuriems toks įvykis atrodys menkas. Jis tačiau buvo nemenkas senosios kartos lietuviams, ir ne viena šeima yra panašius atvejus pergyvenusi.

Čikagiečiams yra žinoma, kad Dapševičius dirbo pas Juozą Budriką naktiniu sargu. Vieną naktį pro stogą į Budriko krautuvę įsibrovė vagiliai ir pradėjo krauti iš dėžės įvairias brangenybes.

Dapševičius, pamatęs švaistantis su žiburiu du vaikus, sušuko: "Kas čia?!" Pastebėjęs, kad vagiliai turi šautuvą ir jam pačiam grėšia pavojus, paleido į vagilius šūvį. Vienas vagilis buvo nušautas, o kitas pro stogą išdūmė.

Anuomet laikraščiai buvo pilni apie tą įvykį ir gyvė Dapševičiui, kad turėjo drąsos ir ryžto piktadarius sutrukdyti. Juozas Budrikas Dapševičiui įteikė piniginę dovaną.

Dar vienas momentas iš Dapševičiaus ilgo amžiaus. Aną metų įvyko Naujienų piknikas Černausko darže.

Programos metu, po lietuvių ristiųjų, paskirta dovanam, kuris iš trijų greičiausiai apsisvilks uniformą. Dapševičius apsisvilko greičiausiai ir dovaną laimėjo. Mes Dapševičiaus parapijonai, iš džiaugsmo čielą pėdą paaugom.

Šiandien ir Kosto Dapševičiaus, ir jo žmonos Alenos Dapševičienės — Dapser gyvenimo kelionė baigta.

Parapijonas

Visi specialistai, kurie dirba prie Saturn raketos kuro, turi dėvėti pavėksle matomus drabužius. Jeigu ir kiltų gaisras, tai jie dvi valandas galėtų gintis nuo karščio ir naudoti turimas deguonio atsargas.

nutarta paskirti jiems visiems Kalėdines aukas.

Šiuo metu klubas, turėdamas darbščią ir sąžiningą valdybą, nuolatos auga ir stiprėja, tad tegyvuoja mūsų žemaičiai!

Joseph Skeinys

ROCKFORD, ILL. PADEKOS PIETOS

Rockfordo Lietuvių Klubas surengė tradicinius Padėkos pietus sekmadienį, lapkr. 24 d. L. Klubu didžiojoje salėje.

Prie baltai dengtų stalų susėdo narių ir kviestų svečių apie 4 šimtai. Vyrų tamsiais kostiumais, moterų tikiškai puošniai, ilgomis suknelėmis. Lietuviai savo puošniame klube susirinko atšvęsti tą bangią dieną kartu, savo mintimis tyliai dėkodami Aukščiausiam už savo ir šeimos sveikatą ir šeimos gerybes.

2 val. p. p. klubo pirmininkas ad. Leonardas Remencikas pranešė, kad prasidės pietūs, padėjo visiems už skaitlingą atsilankymą ir paprašė iš kairės pusės stalų eiti pasiminti kas ko nori. Stalai apkrauti visokiomis gerybėmis. Kalakutiena užėmė pirmą vietą. Mūsų publika tvarkingai eilėmis grįžo prie savo stalų. Tolia tvarka užėmė nemažai laiko kol visi susėdo valgyti. Ta diena ir skirta linksminis, valgyti, išgerti, su draugais pasikalbėti ir užmiršti visus vargus.

L. Klubo direktoriai ir valdyba įdėjo daug pastangų surengti tokį didelį subuvimą. Mielos šeiminkiškės ruošėsi dvi dienas. Sekm. ryte apie 14 vyrų ir moterų sportininkai. Moterų auxiliari, direktoriai prie stalų su ilgais peiliais piasūtė 17 kalakutų ir dėjo į lėkštes. Iš vakaro Klubu direktoriai, stiprūs vyrai statė stalus, apdengė ir papuošė gėlėmis, nie-

kas jiems nedėkojo; visi dirbo savanoriškai. Tai narių ir svečių vardu jiems didelis acfū!

Po pietų 6 vyrų orkestras grojo šokiams iki 10 val. vakaro.

Mūsų svečiai tai iš Mount Morris, Ill. Senos kartos vokiečių apgyventa teritorije. Jų atvyko apie 5 pilni automobiliai vyrų ir moterų. Jie mėgsta lietuvius ir tą gražų Lietuvių klubą. Jie dažnai atvyksta pasisvečiuoti, jie yra geri fermeriai, biznieriiai ir valdininkai. Jiems patinka lietuviškai pagaminti valgijai; labiausiai mėgsta rūgščius kopūstus.

Dar noriu Lietuvių Klubo direktoriams padaryti pastabą, kad tokiam dideliame subuvime pasigedau tinkamo žodžio ir kokia daina ar muzikos gabalėlis būtų įnešę šilumos. Kazko trūko šventės užbaigimui.

Zvalgas

Sovietai turės nuosavą pabaisą

Tass iš Maskvos praneša, kad sovietų banginių žvejotai Antarktikos okeane (prie Pietų ašigalio) matė lengvai rudos spalvos 49 pėdų ilgumo jūrų pabaisą, kuri buvo panaši į gyvatę ir vandenyje darė konvulsijas kaip didžiulė gyvatė. Pabaisą pamatė du rusai skrisdami helikopteriu ir savo stebėjimą per radiją pranešė į Maskvą, tačiau Maskvos okeanografijos institutas "išaiškines", kad jie greičiausiai bus matę mižiniško oktpuso (aštunkojo) čiuptuvus, o geriausiai tai būtų didelį jūrų zolių gumulą...

Jeigu nori sužinoti naujais ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad po ilgos ir sunkios ligos 1968 m. gruodžio 2 d., mirė mūsų brolis, švogėris ir dėdė

ANTANAS NOVICKAS

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 7 dieną. Iš Mischlers Funeral Home, 70857 St., Kenosha, Wisconsin 9 val. ryto bus nulydėtas į Šv. Petro bažnyčią, Po gedulingų pamaldų bus palaidotas Šv. Jurgio kapinėse, Kenoshoj.

Nuliūdęs lieka:

Brolis Henrikas su šeima.

FORESTS CANT FIGHT FIRES

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėles ir vainikai, antkapų papuošimai ir sezoninės kapams gėlės. ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS) 5525 So. Harlem Ave. — 586-1229

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA GĖLES VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street Tel.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero Tel.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai **MAŽEIKA & EVANS** 6846 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS MAŠINŲS VIETA REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE Tel.: YARds 7-1741 — 1742 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE Telefonas: LAFayette 3-0440 MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI: Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos AMBULANCs PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ * TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS

1446 S. 50th Ave., Cicero, ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

LACKAWICZ IR SŪNUS

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus

7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

MOVING Apraustas perkraustymas iš įvairių atstomų. ANTANAS VILIMAS 823 W. 34 Place Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI MOVING Leidimai — pilna aprauda ZEMA KAINA R. SERENAS 2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS Lig Kalėdų ATIDARYTA IR SEKMADIENIAIS Nuo 11 val. iki 4 val. 2512 W. 47 ST. — FR 6-1998 Lietuvi, eik pas lietuvi!

SOPHIE BARCUS RADIJO ŠEIMOS VALANDOS Visos programos iš WOPA, 1490 KIL. A. M. Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Seštadieni ir sekmadieni nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakarųškos: Pirmadieniais 7 v. v. Tel.: HEMlock 4-2413 7159 So. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

Amerikori Lietuvių Tarybos suvažiavime, įvykusiame 1968 m. lapkričio mėn. 23 d. Chicagoje, Marijnas Gudelis griežtai pasisakė prieš tuos, kurie mėgina bendradarbiauti su Lietuvos okupantu.

REZOLIUCIJOS

Amerikos Lietuvių Tarybos rezoliucijos, priimtose ALT metiniame suvažiavime 1968 m. lapkričio 23 d. Chicagoje Bismarck viešbutyje

Amerikos Lietuvių Taryba išklausi ALT Valdybos pirmininko, Valdybos narių ir Iždo Globėjų pranešimus, dėkoja valdybos pirmininkui, visai valdybai ir Iždo Globėjams, už jų atliktą darbą.

Amerikos Lietuvių Taryba reikalauja, kad gražiai vykdomas vieningas ALT Valdybos darbas su kitais laisviniams veiksmams bei lietuvių organizacijoms bus tęsiamas ir ateityje.

Amerikos Lietuvių Taryba dėkoja visai lietuvių visuomenei, radijo valandų vedėjams ir organizacijoms, už jų talkas ir nuolatinę finansinę ir moralinę paramą.

Amerikos Lietuvių Taryba išskirtinai dėkoja už Genocidą

Pigiai ir gražiausias importuotas KALĖDOMS DOVANAS bei liet. sveikinimo kortele gausios TRANSLANTIC GIFTS PARDUOTUVĖJE 3362 So. Halsted St. Chicago. Tel. BL 7-3883

ATOSTOGOS HAVAJŲ SALOSE TIK \$358

— Tas dar negyveno, kas nebuvo Havajuose, — sako senas havajiečių posakis. Vasario 22 d. organizuojamas 14 dienų ekskursija į Havajus, kur galėsite praleisti atostogas prie ramaus vandenyno, po linguančių palmėm, tarp spalvingiausių gėlių, 14 dienų viešbutiui Havajuose, skraidymas po salas, 7 dienas visus maistas ir vežimimas po idomias vietas. Kelionė lėktuvu ekstr. Dėl informacijų kreipkitės į

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU 9727 So. Western Avenue Chicago, Illinois 60643 Tel.: 238-9787

Vietų skaičius ribotas, reikia tuojau registruotis. Pildoma aplikacija tiems, kurie 1969 metais norėtų pora mėnesių praleisti Lietuvoje su gimine. Išskviečiame žmones iš Lietuvos. Parūpiname bilietus į užsienius ir į visus Amerikos miestus.

KODĖL?

O kodėl Kalėdų dovanoms kokio blizgučio nepakeisti į knygą? Juk Jūs mėgstate lietuvišką knygą ir ją mielai skaitote? Ir Jūsų šeimos biblioteka dar nėra pilna.

Lietuvių Enciklopedijos leidykla kviečia Jus pasirinkti:

1. LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 35 TOMUS
2. VINCO KRĖVĖS RAŠTU 6 TOMUS
3. "MOSŲ LIETUVOS" 4 TOMUS
4. PULGIO ANDRIUSO RAŠTU 3 TOMUS

Kas pageidautų, atskiru susitarimu galės gauti labai palankias išimokėjimo sąlygas.

Rašyti šiuo adresu:

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
361 W. Broadway, P. O. Box 95
So. Boston, Mass. 02127

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITE SĮ mūsų vienintelė Chicagoje lietuvių Istaiga, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

dinės parodos sutvarkymą ir jos suorganizavimą, visiems to svarbaus darbo talkininkams bei remėjams.

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas, įvykęs Lietuvos laisvės kovos metais, gerbia mirusius ir didžiai vertina gyvuosius ilgamečius ALT veikėjus, kurie nepalaužiamu ryžtu kovojo dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės ir kurie giliai tikėjo pačių laisvųjų tautų apsisprendimu.

Matydami jų kovos sekmingumą, mes gyvieji lietuviai neturime palūžti, bet sustiprinę vieningumą privalome siekti didžiojo laisvinimo uždavinio įgyvendinimo.

Lietuvių kalba kaip raktas į kalbų mokslą

Norio Shioura laiške Chicago Tribune antrašte "Indo-European store - house" rašo:

Sakoma, kad lietuvių kalba yra brangenybių sandėlis specialistams, besimokantiems Europos kalbų, kadangi ji apima daugumą modernių Europos kalbų. Būdamas seniausia iš visų žinomųjų indo-europiečių kalbų ji tebeturi neįtikėtina senas archaines formas, tokias kokios yra randamos prosenovės arijų Sanskrito kalboje Indijoje.

Būdamas gimtoji kalba Lietuvos karalystės, kuri ankstybame keturioliktame amžiuje Vylauto Didžiojo laikais buvo išsiplėtusi nuo Baltijos iki Juodosios jūros, ši kalba yra ne vien tik superetimologinių referencijų versmė slavų kalbų, kaip rusų ir lenkų kalbų studentams, bet taip pat nepaprastai naudinga kaip antroji kalba tokių teutonų kalbų ir romėniškųjų kalbų, kaip anglų, vokiečių ir prancūzų kalbų studentams.

Toli gražu būdamas nemirusi, bet gyva ir praktiškos vertės turinti kalba, ji yra var-

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

ASSEMBLERS — DRILL PRESS OPERATORS PUNCH PRESS OPERATORS PRECISION INSPECTORS

EXPERIENCED. 7:15 A. M. to 3:45 P. M. Many company benefits.

GUARDIAN ELECTRIC MFG. CO. 1550 W. CARROLL CH 3-1100 An equal opportunity employer

PBX SWITCHBOARD OPERATOR \$350 PER MONTH TO START WILL TRAIN.

High school grad & lite typing required. National company located across the street from all trans.

Call Mgr. ST 2-2970

TYPING & GENERAL OFFICE Mature woman, many benefits with growing Bearing Distributor Co. Hours adjustable. For appointment Call Mr. RICHARDS 829-8700

REIKALINGA PATIKIMA MOTERIS BENDRAI NAMŲ RUOŠAI 3 ar 4 dienas savaitėje. Gyventi vietoje ar kitur. Atlyginimas susitarus. WILMETTE Tel. AL 1-9380

BUSINESS CHANCES Biznio Progros

RESTAURANT For sale due to death fully equipped, 33 years same location. Good corner. Chicago Heights, Ill. Commercial type exceptional buy. Reasonable rent. PHONE PU 5-2929 or 755-7200

tojama kokių 5 milijonų tėvyneje ir svetur. Apie 150,000 lietuvių kilmės žmonių gyvena vien tik Chicago srityje.

Norėčiau matyti lietuvių kalbos kursus teikiamus Chicago aukštesnėse mokyklose kaip viešose taip privačiose, kad kalbose talentingi studentai galėtų anksti gauti priėjimą prie to visų Indo-europiečių kalbų brangenybių aruodo.

— Dail. Barbaros Morkūnienės tapybos paroda Balzeko L. kultūros muziejaus patalpose atidaroma šį šeštadienį, gruodžio 7 d. 5:30 — 7:30 val. vak. Parodos rengėjai kviečia visus atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

— Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus štabas praneša, jog gruodžio 15 d. 8:00 v. ryto per televizijos 2 kanalą Helen Pius atstovaus Balzeko muziejui. Ji kalbės apie lietuviškų ornamentų gaminių Kalėdų eglutei papuošti.

— S. Čiužas, K. Daulys, A. Kubilas, P. Staras, J. Valantiejus, E. Vilkas, J. Zostautas ir kiti, buvę Roselando apyl. gyventojai, Balfo rėmėjai, prašomi ir šiais metais prisidėti prie broliškos šalpos, pasiunčiant savo artimo meilės duoklę paštu — Balfo 57 sk. v-ba, 10734 So. Eberhart Ave., Chicago, Ill. 60628. Valdyba

♦ Balio Pakšto salėje NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS. Teirautis telefonu YA 7-8722. (Pr).

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

"NAUJIENOMS"
Reikalingas spaustuvės darbininkas
Darbas pastovus, atlyginimas geras. Prie mašinų dirbti mėgantį išmokysime. Rašykite tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 South Halsted St., Chicago, Illinois 60608

B.S.E.E., 5 to 8 years experience in microwave components and systems. Background in E.W., E.C.M., E.C.C.M. Experience in stripline and solid state techniques in Mixers, Switches, Low Noise and Power Amplifiers, Phase Comparators and Frequency Discriminators required.

You will be responsible for planning, integrating and directing Project teams.

MANUFACTURING ENGINEERS

B.S.M.E. or E.E., 3 years manufacturing experience in Electronic Assembly Methods & Tool Design. This position is a Product Engineer interfacing with Mfg. advanced Engineering & Product Design. He will have responsibility for producibility and facilities determination.

Send Resume In Confidence: MARK H. FITZGIBBONS, Rm. 97

ANAREN MICROWAVE, INC.

478 E. Brighton Ave., Syracuse, N. Y. 13210

An Equal Opportunity Employer

ROUTE SALES TRAINEE

Excellent opportunity for young man to learn route sales, advance to route salesman after training at \$125 per week. Full range of company benefits. Must be high school graduate. Prefer married — draft exempt.

Apply Monday through Friday 8 a. m. to 6 p. m.

EVERSWEET FOODS

7936 WEST 47th STREET

Lyons, Illinois

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

PATTERN MAKER

Experienced pattern maker for major woman's sportswear firm. Excellent opportunity. — Salary commensurate with ability. All replies confidential. Send resume to:

JACK WINTER INC.

319 N. MILWAUKEE

Milwaukee, Wis. 53202

Attn.: N. REDISKE

REIKALINGA PATIKIMA MOTERIS BENDRAI NAMŲ RUOŠAI 3 ar 4 dienas savaitėje. Gyventi vietoje ar kitur. Atlyginimas susitarus. WILMETTE Tel. AL 1-9380

ADMITTING CLERK

Must be experienced. Cashiering, typing, some same location. 3. P. M. to 11 P. M. Every other weekend off.

CALL Mr. RON DANELLI SA 2-3020

FRANKLIN BLVD. COMMUNITY HOSPITAL

3240 W. FRANKLIN BLVD.

An equal opportunity employer

STENOGRAPHER

Opportunity to work in neighborhood as a stenographer with secretarial duties. Company has been in business over 20 years. Permanent position for work sales department. Opportunity for advancement. All company benefits. Attractive salary, in excess \$100.00 per week.

Call Mrs. THEIL 283-4000

DORMEYER INDUSTRIES

3418 No. Milwaukee Ave.

CLERK - TYPIST

Varied office duties. 5 day week. Pleasant office. Excel. salary. Employee benefits. Miss Marks. MERCANTILE ALL-IN-ONE LOANS 3319 N. MARSHFIELD 248-7000

COCKTAIL WAITRESSES

Evening shift. Good salary and tips. Able to wear micro-mini skirt or leotards. Call Mr. SOUKUP manager 6450 TOUHY AVE. NILES, ILLINOIS 647-8844

An equal opportunity employer

COST CLERK

Must be exp. and like figure work. Typing helpful. Company benefits. Small pleasant office. 10 mins. West of loop.

PROCESS COLOR PLATE

Mr. JONES Tel. CH 3-2211

GENERAL OFFICE CLERKS AND RECEPTIONIST

With or without typing experience. Figure aptitude to handle orders and work in Accounting Dept. Pleasant medium size office. Company expanding. All benefits, better than average salary.

Call Mrs. THEIL 283-4000

DORMEYER INDUSTRIES

3418 No. Milwaukee Ave.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

"NAUJIENOMS"
Reikalingas spaustuvės darbininkas
Darbas pastovus, atlyginimas geras. Prie mašinų dirbti mėgantį išmokysime. Rašykite tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 South Halsted St., Chicago, Illinois 60608

B.S.E.E., 5 to 8 years experience in microwave components and systems. Background in E.W., E.C.M., E.C.C.M. Experience in stripline and solid state techniques in Mixers, Switches, Low Noise and Power Amplifiers, Phase Comparators and Frequency Discriminators required.

You will be responsible for planning, integrating and directing Project teams.

MANUFACTURING ENGINEERS

B.S.M.E. or E.E., 3 years manufacturing experience in Electronic Assembly Methods & Tool Design. This position is a Product Engineer interfacing with Mfg. advanced Engineering & Product Design. He will have responsibility for producibility and facilities determination.

Send Resume In Confidence: MARK H. FITZGIBBONS, Rm. 97

ANAREN MICROWAVE, INC.

478 E. Brighton Ave., Syracuse, N. Y. 13210

An Equal Opportunity Employer

ROUTE SALES TRAINEE

Excellent opportunity for young man to learn route sales, advance to route salesman after training at \$125 per week. Full range of company benefits. Must be high school graduate. Prefer married — draft exempt.

Apply Monday through Friday 8 a. m. to 6 p. m.

EVERSWEET FOODS

7936 WEST 47th STREET

Lyons, Illinois

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

PATTERN MAKER

Experienced pattern maker for major woman's sportswear firm. Excellent opportunity. — Salary commensurate with ability. All replies confidential. Send resume to:

JACK WINTER INC.

319 N. MILWAUKEE

Milwaukee, Wis. 53202

Attn.: N. REDISKE

REIKALINGA PATIKIMA MOTERIS BENDRAI NAMŲ RUOŠAI 3 ar 4 dienas savaitėje. Gyventi vietoje ar kitur. Atlyginimas susitarus. WILMETTE Tel. AL 1-9380

ADMITTING CLERK

Must be experienced. Cashiering, typing, some same location. 3. P. M. to 11 P. M. Every other weekend off.

CALL Mr. RON DANELLI SA 2-3020

FRANKLIN BLVD. COMMUNITY HOSPITAL

3240 W. FRANKLIN BLVD.

An equal opportunity employer

STENOGRAPHER

Opportunity to work in neighborhood as a stenographer with secretarial duties. Company has been in business over 20 years. Permanent position for work sales department. Opportunity for advancement. All company benefits. Attractive salary, in excess \$100.00 per week.

Call Mrs. THEIL 283-4000

DORMEYER INDUSTRIES

3418 No. Milwaukee Ave.

CLERK - TYPIST

Varied office duties. 5 day week. Pleasant office. Excel. salary. Employee benefits. Miss Marks. MERCANTILE ALL-IN-ONE LOANS 3319 N. MARSHFIELD 248-7000

COCKTAIL WAITRESSES

Evening shift. Good salary and tips. Able to wear micro-mini skirt or leotards. Call Mr. SOUKUP manager 6450 TOUHY AVE. NILES, ILLINOIS 647-8844

An equal opportunity employer

COST CLERK

Must be exp. and like figure work. Typing helpful. Company benefits. Small pleasant office. 10 mins. West of loop.

PROCESS COLOR PLATE

Mr. JONES Tel. CH 3-2211

GENERAL OFFICE CLERKS AND RECEPTIONIST

With or without typing experience. Figure aptitude to handle orders and work in Accounting Dept. Pleasant medium size office. Company expanding. All benefits, better than average salary.

Call Mrs. THEIL 283-4000

DORMEYER INDUSTRIES

3418 No. Milwaukee Ave.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimai

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimai

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANASKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAL DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALŲ

J. BACEVICIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

CICERO — BY OWNER 2-6's, 3 bedrooms, 2 car garage. Full basement, new heating unit. \$19,500 OR OFFER Call after 3 P. M. All day Sun. 863-0811

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS Call: Frank Zapolis 3208 1/2 W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654 State Farm Mutual

APDRAUDŲ AGENTŪRA: namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokėjimo sąlygos. J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange Įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: Republic 7-1941

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

AUTOMOBILES — TRUCKS Automobilių — Sunkvežimių KURIAM GALUI MOKETI DAUGIAU? PIRKdami NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT "U WILL LIKE US" 4030 Archer VI 7-1515

BAULZKAS MOTOR SALES CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT "U WILL LIKE US" 4030 Archer VI 7-1515

BALZEKAS MOTOR SALES CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT "U WILL LIKE US" 4030 Archer VI 7-1515

IR STAIGA SUGRĮŽOT DVIGUBA NAUDA iš 8 kambarių mūrinio arti Maria High. Pigus. LIUKSUS 7 KAMB. mūras. Irengtas beismontas. Garažas. Daug priedų. Gera vieta. \$20,000. GRAZUS, SVARUTELIS 4 1/2 kamb. medinis. Platus sklypas. Arti mūsų. \$12,750.

14 BUTŲ MŪRAS prie pat parko. Apie 17,000 pajamų ir apie \$30,000 įmokėti. UŽ PARKO prie Pulaski 6 butų liuksus 4 metų mūras. Virš \$11,000 nuomos. Svarstys rimta pasiūlyma.

AUKSO KASYKLA — pelninga maisto prekyba visiems žinoma Mar